

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 16. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 20. januar 2012
Tidspunkt: Kl. 10.30
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V) formand, Jens Joel (S), Trine Bramsen (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lone Loklindt (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Finn Sørensen (EL), Per Clausen (EL), Erling Bonnesen (V), Claus Hjort Frederiksen (V), Lykke Friis (V), Henrik Høegh (V), Pia Adelsteen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Merete Riisager (LA), Lene Espersen (KF)

Desuden deltog: Økonomi- og indenrigsministeren Margrethe Vestager, fødevareminister Mette Gjerskov og europaminister Nicolai Wammen

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3141 (økonomi og finans) den 24. januar 2012

Dagsordenspunkt 1 hører under Erhvervs- og Vækstministeriets og Økonomi- og Indenrigsministeriets ressort.

De øvrige dagsordenspunkter hører under Økonomi- og Indenrigsministeriets ressort.

Alle punkterne blev forelagt af økonomi- og indenrigsministeren.

Økonomiministeren: Der er en stribe af sager, som jeg gerne vil forelægge. De er til orientering alle sammen for så vidt angår sagerne på Rådets dagsorden. I kan selvfølgelig spørge ind til det, men jeg har ikke nogen kommentarer til punkt 6 om opfølgning på G20 stedfortrædermødet, punkt 8 om revideret adfærdskodeks for stabilitets- og vækstpagten eller punkt 10 om Kommissionens forslag til rammeforordning vedrørende makrofinansiel assistance.

Der er sendt notater over, som redegør for det nærmere indhold. Jeg skal beklage, at I ikke har haft så god tid til at læse samlenotatet, men det var sådan, det blev. Vi bestræber os altid på at gøre det hurtigst muligt.

1. (Evt.) Forordning om regulering af handel med finansielle derivater (EMIR)

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2010) 0484

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2010) 0484 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 1/11-11)

KOM (2010) 0484 – bilag 2 (henvendelse fra Concord af 16/6-11)

EU-note (11) – E 12 (notat af 21/11-11)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 10 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde økofin 4/10-11)

EUU alm. del (10) – bilag 534 (side 1491 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 17/6-11)

Økonomiministeren: Dette punkt handler om regulering af handelen med finansielle derivater – blandt venner også kaldet EMIR. Det er et venskab, som går langt tilbage. Vi er nu nået dertil, at de sidste ting udestår. Som I sikkert ved fra mange andre sammenhænge: Når man når til de sidste ting, der udestår, bliver de sidste ting til meget store ting. Derfor er det svært at sige helt præcist, hvornår vi kan håbe på en vedtagelse. Vi har talt om det flere gange før. Et derivat er et finansielt instrument. Det er en slags væddemål, som handler om, hvordan det går med det, der ligger nedenunder. Det kan være råvarer, værdipapirer, valutaer og alt muligt andet. Man bygger sådan et produkt ovenpå, og så ser man, hvem der får ret.

Den krise, vi havde, satte fokus på, at det ikke altid er supersmart, at der er en masse derivater, som kører rundt. Ideen er at få lidt bedre styr på især de derivater, som ikke handles over børser. Det gør, at der ligesom bliver en ramme for disse derivater. Forslaget er i øjeblikket i dialogforhandlinger, og vi arbejder ud fra et kompromis, som vi lavede i Økofin i oktober. Det spørgsmål, der udestod, var spørgsmålet om, hvordan aktører fra tredjelande skal behandles, hvis de vil være med til at styre derivathandelen.

Vi håber at kunne drøfte forslaget den 24. januar med henblik på at nå politisk enighed. Det vil være et stort fremskridt, hvis vi kommer dertil. Jeg tror, mange af jer har været optaget af den rolle, som derivaterne faktisk spillede, da vi kom ud i den finansielle krise i 2008. Det vil være godt. Men som sagt er det svært at sige, om vi kan nå dertil, for som sagt kan de små ting til sidst godt vokse, fordi man skal tage en beslutning, når de ting er taget af forhandlingsbordet.

Der er nogle centrale emner i forhandlingerne. Et af dem er, hvilke roller de forskellige aktører skal spille. Hvilke beføjelser skal man have, når man skal anerkende de clearingsparter, som kommer ind i billedet, når man er i en clearingssituation? Nogle af derivaterne kan strække sig over meget lang tid. Det er ikke bare et spørgsmål om, at et finansielt produkt skifter ejer fra det ene øjeblik til det næste. Der kan gå ret lang tid, før der egentlig er en overdragelse. Derfor er disse

clearingsinstitutioner vigtige. Man kan diskutere, hvilken rolle EU's tilsynsmyndighed skal have, og hvilken rolle de nationale tilsynsmyndigheder skal spille.

Det andet er som sagt tredjelande, som gerne vil ind i EU og spille den rolle som clearingspartnere. Sådan som det er, autoriserer man og tilser de centrale modparter – altså disse clearingsinstitutioner – fra de nationale tilsynsmyndigheder. Hvis man er i et land, vil det være det nationale tilsyn, som holder øje med, hvad der foregår. En sådan clearingsinstitution kan godt have stor systemisk betydning. Derfor skal der oprettes et tilsynskollegium, som består både af hjemlandsmyndigheden, tilsynsmyndigheden i de lande, hvor man påvirker det samlede finansielle system, og så selvfølgelig EU's samlede tilsynsmyndighed. Diskussionen går på, hvordan et sådant kollegium skal bestemme sig. Hvad skal stemmereglerne være? Hvordan skal vægtene være? Hvordan håndterer man eventuelle uenigheder? Der udestår stadig væk spørgsmålet om rollefordelingen mellem de nationale tilsynsmyndigheder og den samlede europæiske tilsynsmyndighed. Nogle landes bekymring er, at en afgørelse – f.eks. en godkendelse – fra en hjemlandsmyndighed kan omgøres af dette tilsynskollegium. Dermed være også sagt, at det ikke kun handler om selve substansen, altså disse clearingsinstitutioner og derivater. Det handler også om, hvem der egentlig har ret til at gøre hvad. Sådan vil det typisk være.

To ord til om de tredjelande, som måtte ønske at operere i EU. Et udestående har været, hvorvidt denne forordning sikrer lige adgang til, at centrale parter etableret i et tredjeland, f.eks. USA, kan operere i EU. Vi håber, at der kan blive enighed om begge dele, sådan at vi kan få forslaget vedtaget. Det er som sagt et forslag, som vil gøre en forskel, når det drejer sig om at få en mere styret handel med derivater.

Merete Riisager spurgte, hvilken betydning en øget styring af handelen med derivater ville have for konkurrenceevnen. Ligger der nogle konsekvensberegninger heraf?

Pia Adelsteen henviste til, at der står i samienotatet, at regeringen vil arbejde for, at pensionsfonde bliver undtaget. Hun ville gerne vide, om økonomiministeren mente, det ville lykkes.

Økonomiministeren sagde i anledning af Merete Riisagers spørgsmål, at den samlede vurdering af virkningen for konkurrenceevnen er et meget komplekst spørgsmål, idet konkurrenceevne består af mange forskellige ting. Når vi f.eks. inden for den finansielle sektor stiller skærpede krav, så koster det et eller andet sted, men øgede kapitalkrav giver en højere kvalitet og sikrer, at pengeinstitutterne selv kan absorbere tabene. USA er også i gang med at skærpe kravene, men de gør det på deres måde. Vi skal gerne have ensartede konkurrencevilkår, men på en sundere facon.

Økonomiministeren mente, der kunne blive enighed om at undtage pensionsfonde, i hvert fald i en periode, sagde hun til Pia Adelsteen.

Lisbeth Bech Poulsen syntes, det var rigtigt glædeligt, at Kommissionen havde foreslået øgede oplysningskrav og mere gennemsigtighed med hensyn til OTC-derivater, som virkelig har givet vort finanssystem problemer.

Økonomiministeren takkede Lisbeth Bech Poulsen for indlægget. Hun mente, mange undervurderede den effekt, forslagene vedrørende den finansielle sektor ville få.

2. Kommissionens forslag til retsakter vedr. styrket euro samarbejde

– Udveksling af synspunkter

KOM (2011) 0819 og KOM (2011) 0821

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Udvalgsmødereferater:

Senest behandlet i EEU 25/11-11, referat foreligger endnu ikke

Økonomiministeren: Punkt 2 drejer sig om Kommissionens forslag til retsakter vedrørende et styrket eurosamarbejde. Planen er, at vi skal have den første drøftelse af de to forslag om styrket samarbejde for eurolandene. De blev offentliggjort den 23. november sidste år. Det drejer sig om en forordning vedrørende budgetopfølgning og et forslag til forordning vedrørende styrket overvågning af de eurolande, som måtte have finansieringsvanskeligheder, være i låneprogrammer og den slags. Som I kan høre, vedrører det kun eurolande. Vi vil ikke fra dansk side være omfattet af de to forslag til retsakter, og vi har heller ikke stemmeret i sagen. Men under alle omstændigheder er det et arbejde, som bliver gjort i den samlede kreds. Det synes jeg sådan set er sundt.

To ting bliver der lagt op til i forslaget om budgetopfølgning. Man får en fælles tidslinje for eurolandenes budgetproces, og eurolandene skal årligt indlevere en budgetplan for de kommende år, som dels Kommissionen og dels de andre lande kan udtrykke en mening om.

Der er også et element af budgetovervågning for eurolandene, hvis man er kommet i den uheldige situation, at man har påkaldt sig kedelig opmærksomhed, fordi man ikke har haft styr på økonomien. Hvis man er i den situation, skal landet løbende rapportere til Kommissionen om, hvordan man selv synes, det går med at komme tilbage på sporet.

Forslaget om styrket overvågning, hvis man er i finansieringsvanskeligheder eller har et låneprogram, lægger – som navnet siger – op til øget overvågning. Lande i vanskeligheder skal i højere grad fremsende information om, hvordan det ser ud. Har vi styr på det? Er vi tilbage på den rette vej? Dermed er der også en anden styringsdialog – kan man næsten kalde det. Kommissionen kan sige til et land: "Prøv lige at høre her, I bliver nødt til at søge om et lån, så I kan komme tilbage på sporet." I stedet for at se på, at det bare bliver værre og værre. Risikoen er selvfølgelig, at det, der går rigtigt dårligt i ét land, smitter af på andre lande. Derfor er det vigtigt, at lande, som har det svært, får den hjælp til at få styr på deres finanser.

Vi sidder for bordenden både på teknisk og politisk niveau. Det er selvfølgelig en prioritet at få det vedtaget hurtigst muligt, fordi det lægger sig tæt op af hele diskussionen om finanspagten i øvrigt.

Vi støtter i princippet forslagene. Det er selvfølgelig begrænset, hvor meget vi går ind i debatten, for vi bliver ikke omfattet af forslagene, og vi har ikke stemmeret. Men i det omfang det kan sikre en sundere europæisk økonomi, er det også i dansk interesse, at det går den vej.

Pia Adelsteen erkendte, at bestemmelserne om styrket eurosamarbejde kun gælder eurolandene, og at Danmark ikke er med, men der står også, at det er muligt, at forslagene skal konsekvensjusteres på grund af finanspagten, og da der er et flertal af partier, som gerne vil være med i finanspagten, vil det så ikke også få konsekvenser for os?

Økonomiministeren svarede, at en af konsekvenserne af vort euroforbehold er, at vi ikke bliver omfattet af sanktioner. Det er vi heller ikke i relation til six-packen. I øvrigt ville hun henvise til den diskussion, der ville komme af finanspagten under det næste punkt på Europaudvalgets dagsorden.

Finn Sørensen spurgte, om økonomiministerens udtalelse betød, at hun var uenig med europaministeren, som i Europaudvalget havde bekræftet, at vi kan blive modregnet i EU-tilskud, hvis vi ikke overholder kravene i europluspagten vedrørende højere pensionsalder og styring af lønudviklingen osv.

Pia Adelsteen forstod, at økonomiministeren skelnede mellem det at få bøde og det at blive modregnet i tilskud – for at undgå at få en afstemning om euroforbeholdet.

Økonomiministeren bekræftede, at der er stor forskel på at få en bøde og så ikke at få nogle penge, man gerne ville have. Der er en kategoriforskel. Hun forstod egentlig godt, at hvis man ikke overholder EU's regler, kan man heller ikke få EU's penge. De mekanismer, som gælder for eurolandene, gælder ikke for Danmark, for vi er ikke et euroland.

Finn Sørensen var glad for økonomiministerens bekræftelse at, at vi kan blive modregnet i tilskud fra EU, hvis vi ikke overholder retningslinjerne i europluspagten og de andre regler om den såkaldte makroøkonomiske stabilitet. Det er rigtigt, at der er en gradforskelle imellem dette og så at få bøder, men virkningen er altså den samme. Hvis man ikke overholder aftalerne, bliver man straffet ved, at der kommer færre penge i den danske statskasse.

Økonomiministeren gentog, at der er tale om en principiel tilslutning, idet der ikke er udformet et konkret regelsæt endnu.

3. Præsentation af det danske formandskabs arbejdsprogram

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (sammenotat side 13)

EUU alm. del (11) – bilag 212 (program af 6/1-12 for det danske EU-formandskab 1. halvår 2012)

Økonomiministeren: På Økofinmødet den 24. januar, altså på tirsdag, skal jeg præsentere det danske formandskabs arbejdsprogram og de prioriteter, vi har under formandskabet. Det er helt normal praksis. Det er sådan, man plejer at gøre.

Vi har valgt at lægge særlig vægt på fire hovedområder:

1. Håndteringen af den økonomiske krise. Det vil især sige at gøre de beslutninger, som statsoverhovederne tog den 9. december, til virkelighed, ligesom vi skal søge for, at alle de beslutninger, der er truffet om at styrke den økonomiske styring – det som man på EU-sprog kalder for six-pack og europæisk semester – bliver gjort til virkelighed. Så EU ikke bare er en beslutningsmaskine, men at tingene også bliver gjort til reel virkelighed.
2. En hurtig og effektiv gennemførelse af de forslag, som ligger om finansiel regulering. Det er nogle af de dyre lærepenge, som vi fik i forbindelse med finanskrisen i 2008, som nu begynder at blive til egentlige krav til den finansielle sektor. En af de ting, som står meget højt på vores dagsorden, er kravene til kapital, altså mængden af kapital, kvaliteten af kapital, hvor likvid man skal være, at man skal have de rette ledelsesressourcer.
3. En styrkelse af skattesamarbejdet. Der er forskellige ting på dagsordenen her. Noget af det, der står højt på vores dagsorden, er energibeskatning og effektiv beskatning af renter, sådan at folk ikke lægger deres penge i lande, hvor der måske er en mindre beskatning, men at man faktisk betaler den skat, man skal. Det er særdeles relevant i forhold til at diskutere nye skatter.
4. En ting, vi også arbejder meget på, er den måde, vi bliver repræsenteret på i G20. Dels er der nogle lande, som selv er medlemmer af G20. Dels er EU repræsenteret som helhed. Vi vil gerne have, at EU-landene som helhed oplever sig velrepræsenteret ved de møder.

Først nogle bemærkninger om styrket samarbejde i EU. Som sagt er der taget en række beslutninger, som skal styrke vækst- og stabilitetspagten. Det ligger forud for det danske formandskab. Det handler selvfølgelig om, hvordan vi håndterer, at der kan være ubalancer rundt omkring i landene. Ideen med den reform, som er lavet, er i al sin gribende enkelhed at sørge for, at landene overholder reglerne. Det er en god ting, for hvis det kan give en sund offentlig økonomi, vil der også være basis for, at man får øget fokus på vækst og dermed på jobskabelse. Det er første gang, der er en fuld runde af denne reformdagsorden, nu hvor vi har formandskabet. Det indebærer bl.a., at vi skal følge op på, om landene efterlever deres henstillinger. Hvis de ikke gør det, skal vi tage skridt til, at det faktisk kommer til at ske.

Rådet vil også på baggrund af de ting, som bliver meldt ind – altså konvergens- og stabilitetsprogrammerne – vedtage udtalelser og også specifikke henstillinger til de enkelte lande. Det er vores linje, at disse vurderinger af de nationale programmer bliver til integrerede, sammenhængende anbefalinger. Det bliver forhåbentlig noget, som understøtter dagsordenen om at få styr på de offentlige finanser, sådan at tingene faktisk spiller ordentligt sammen.

Dermed være også sagt, at vi vil fremme den dagsorden om strukturreformer, som skal understøtte vækst, beskæftigelse og finanspolitisk holdbarhed i EU, bl.a. med det, som vi selv har vedtaget, nemlig EU's 2020 strategi. Det er det samme som at sige, at vi har disse langsigtede mål, og de ting, vi gør nu, skal pege den vej alle sammen.

Under det danske formandskab vil vi også arbejde med finanspagten – "Fiscal Compact" som den hedder på engelsk. Den skal styrke den europæiske økonomiske disciplin. Ved siden af det er der også fremlagt to lovforslag fra Kommissionens side, som stammer fra det eurotopmøde, der var den 26. oktober. Vi skal arbejde videre med dem. Det gør vi i kredsen af de 27. Det sker altså ikke udelukkende blandt eurolandene.

Det andet punkt er som sagt styrket finansiel regulering. Det er en meget høj prioritet for os, at reguleringen af og tilsynet med den finansielle sektor gør, at vi får en sundere finansiel sektor i EU. Der er en række forskellige direktiver, som har være fremlagt før, men som vi forhåbentlig kan bringe tættere på en beslutning under formandskabet.

Et forslag er forslaget om kapitaldækningsregler for kreditinstitutter. Vi håber, at vi kan nå enighed i Rådet og om muligt også enighed med Europa-Parlamentet.

Der er et forslag, som vi håber på at kunne afslutte forhandlingerne med Europa-Parlamentet om. Det er det forslag, som handler om handel med derivater. Det er et finansielt produkt, som spillede en meget stor rolle i forbindelse med finanskrisen. Vi vil også forsøge at nå enighed i Rådet om forordningen om kreditvurderingsbureauer, som jo også spiller en meget stor rolle for vurderingen af det enkelte land.

Endelig håber vi – alt efter hvornår et forslag måtte blive fremsat – at arbejde for fremskridt med hensyn til krisehåndtering i den fælles finansielle sektor i EU.

Som sagt er den tredje prioritet skattesamarbejdet. Vi gør, hvad vi kan, for at fremme Kommissionens forslag om revision af energibeskatningsdirektivet. Det er fordi det spiller en vigtig rolle i forhold til den samlede klima- og energidagsorden, ligesom det også kan spille en rolle for at få ensartede konkurrencevilkår sektorerne imellem. Det indebærer en beskatning af både energiindhold og CO₂-indhold samt generelt højere minimumssatser. Det er især det sidste, som kan være med til at sikre en mere ensartet konkurrence i EU.

Vi prøver at nå fremskridt for så vidt angår beskatning af renter. Først og fremmest vedrørende forslaget til tekniske ændringer. Pointen er sådan set den ret lavtflyvende, at når nu det er besluttet, at man skal betale skat af renter, så er det en god ting at gøre det.

Det fjerde er en styrkelse af vores repræsentation i G20. Vi vil fokusere på, at møderne er velforberedte, sådan at det er et solidt mandat, vi tager til G20 møderne med. EU er repræsenteret dels af formandskabet, dels af Kommissionen. Det er vigtigt, at man ved, hvad man vil, inden man tager af sted. Det er i princippet det samme som det, vi gøre her, sådan at vi ved, hvad det er, vi gerne vil forhandle om. Det kan være vidtrækkende beslutninger, som vedrører alle EU-medlemslandene. Derfor er det selvfølgelig vigtigt, at man som medlemsland oplever, at det anliggende, man har, faktisk også bliver repræsenteret i et mandat, og at det også er det mandat, man faktisk bruger, når mødet bliver afholdt og der bliver forhandlet. Det drejer sig et eller andet sted om nogle af de mere højpolitiske interesser. Man skal ved G20 møderne opleve, at EU står sammen, og at de 27 lande har en fælles dagsorden. Så har vi også en stærkere gennemslagskraft på møderne, hvor et lille land som Danmark ville have meget begrænset indflydelse.

Per Clausen pegede på, at økonomiministerens hovedsynspunkt, nemlig at løsningen på den økonomiske recession er finanspolitiske stramninger, er forholdsvis nyt i den økonomiske teori. Han syntes, økonomiministeren skulle lytte lidt til de økonomer, som syntes, det er et lidt for moderne og smart synspunkt. Samtidig har regeringen som kollektiv i hvert fald den opfattelse, at synspunktet ikke kan stå alene, men at der også skal satses på vækstområdet og på grøn omstilling, men her forestiller regeringen sig åbenbart ikke, at Økofin skal spille nogen som helst rolle; det skal udelukkende beskæftige sig med at sikre de finansielle stramninger. Han spurgte, om økonomiministeren ikke er enig i, at hvis Økofin har den klare opfattelse, at det først og fremmest handler om finansielle stramninger, så er det svært at forestille sig, at man på andre ministres område kan finde økonomi til at arbejde på de andre målsætninger og føre en offensiv, beskæftigelsesfremmende politik.

Merete Riisager ville gerne høre økonomiministerens vurdering af, hvordan de initiativer, hun havde redegjort for, ville påvirke konkurrenceevnen. Hun var bekymret for, at f.eks. den øgede energibeskatning og en samordning på skatteområdet ville påvirke konkurrenceevnen, både i Danmark og i EU.

Pia Adelsteen henviste til, at der står, at der skal være nogle minimumssatser i skattesamarbejdet af hensyn til den interne konkurrenceevne, men hvis landene alligevel har meget forskellige niveauer, ændrer minimumssatserne så overhovedet noget på konkurrencevilkårene?

Lykke Friis var glad for den pædagogiske fremstilling, inden udvalget skal diskutere finanspagten. I relation til det danske formandskabsprogram spurgte hun, hvor Tobinskatten var henne.

Økonomiministeren beskæftigede sig først med Per Clausens overordnede spørgsmål vedrørende forholdet mellem finanspolitisk konsolidering og vækst, idet der er så mange arbejdsløse, især blandt de unge. Hun pointerede, at det ikke bare er et spørgsmål om, hvorvidt man skal føre en stimulerende finanspolitik eller en kontraktiv finanspolitik; det er også et spørgsmål om at skabe tillid til den

politik, der føres. Hvis borgerne ikke har tillid, sparer de mere op. Derfor drejer det sig om at skabe tillid. Der vil komme bidrag til væksten fra de forskellige rådsformationer, og de vil ende i Det Europæiske Råd hos stats- og regeringscheferne. Det er heldigvis ikke sådan, at Økofin styrer hele verden, selv om det spiller en væsentlig rolle. I relation til den næste generation af det indre marked pegede økonomiministeren på, at en række af forslagene vil føre til en bedre konkurrenceevne, og nævnte i den forbindelse forslagene vedrørende telefontakster og elektronisk handel. Hertil kommer bestræbelserne for at sørge for, at der for alvor bliver forsket i en europæisk sammenhæng, og at denne forskning i højere grad kommer til at spille sammen med virksomhederne, så Europa kan få en mere dynamisk økonomi.

Økonomiministeren sagde i svaret til Pia Adelsteen, at energibeskatningen kunne blive et meget vigtigt element i Europas grønne dagsorden. Her sender man et meget klart signal til dem, der bruger energi. Hvis de lande, som har en meget lav energibeskatning, kommer op på det minimum, som bliver vedtaget, giver det alt andet lige bedre muligheder for andre lande, som har en højere energibeskatning i udgangspunktet.

Økonomiministeren svarede Lykke Friis, at transaktionsskatten ikke er med i formandskabsprogrammet. Vi vil som formandskab finde ud af, hvad der er op og ned på sagen, og så vil vi diskutere i Rådet, hvordan man ønsker den behandlet. Om landene ønsker en hurtig procedure, eller om man skal behandle sagen efter den almindelige procedure. Hvis landene ønsker en hurtigere procedure, vil vi opfatte det som helt problemløst. Økonomiministeren troede dog ikke, holdningerne ville ændre sig, og forudså meget vanskelige forhandlinger, idet der er meget forskellige holdninger til en sådan skat.

Per Clausen håbede, at når regeringen lagde vægt på grøn omstilling og vækst, var det fordi den mente, at jo mindre magt der gives til Økofin, jo bedre, men sådan forholdet det sig nok ikke. Når man vil koncentrere diskussionen i Økofin om økonomiske stramninger, som kommer de til at blive dominerende i EU's politik.

Han spurgte, om økonomiministeren mente, det ville styrke befolkningens tillid til EU, at der kom finanspolitiske stramninger, som svækkede efterspørgslen og øgede arbejdsløsheden. Han ville gerne have et eksempel på, at en stram finanspolitik havde været effektiv til at bekæmpe økonomiske kriser.

Merete Riisager spurgte, om økonomiministeren mente, det ville blive til gavn for EU's samlede konkurrenceevne, at vi samordnede skattesatserne samt pålagde nye skatter.

Pia Adelsteen ville gerne vide, hvor meget højere end minimumssatserne Danmark ligger. Eventuelt kunne hun få et skriftligt svar.

Økonomiministeren svarede Merete Riisager, at det var meget svært at sige, om samordning af skatter var godt eller dårligt for konkurrenceevnen. Hun mente f.eks., at en fælles og konsolideret skattebase for selskabsskat ville være fremmende for konkurrenceevnen. Hun mente, det indre marked havde været godt for konkurrenceevnen.

NOT Økonomiministeren ville svare skriftligt på Pia Adelsteens spørgsmål.

UDG. 4. (Evt.) Opfølgning på Det Europæiske Råd den 9. december 2011

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (samlenotat side 30)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 178 (foreløbigt referat af
Europaudvalgets møde 8/12-11)

Punktet var udgået.

5. Det europæiske semester (herunder den årlige vækstundersøgelse og Europluspagten)

– Udveksling af synspunkter

KOM (2011) 0815, KOM (2010) 0367, KOM (2010) 0250

Det europæiske semester:

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (samlenotat side 33)

EU-note (11) – E 16 (note om møde i Det Europæiske Råd 9/12-11)

EU-note (10) – E 48 (notat af 14/6-11 om Kommissionens henstilling til Danmark)
konsulent)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 178 (foreløbigt referat af Europaudvalgets møde 8/12-11)

EUU alm. del (09) – bilag 535 (side 1537, behandlet i EEU 30/8-10)

Økonomiministeren: Nogle få ord om dagsordenens punkt 5, som handler om det europæiske semester, den årlige vækstundersøgelse og konsekvenserne af europluspagten.

Vi vil gerne præsentere køreplanen for, hvordan vi vil arbejde med dette. Som sagt indledningsvis er formandskabet og det europæiske semester tidsmæssigt fuldstændigt sammenfaldende. Derfor er det selvfølgelig vigtigt for landene at vide, hvornår vi gør hvad.

Der er to faser, og hver fase afsluttes med et møde i Det Europæiske Råd, som sætter rammen for, hvordan disse samarbejdsprocesser egentlig skal køre. Første fase løber frem til det økonomiske topmøde i marts 2012. Forud for topmødet, hvori statsoverhovederne deltager, vil Økofin og i øvrigt også andre råd drøfte den årlige vækstundersøgelse, som Kommissionen fremlægger, og udarbejde rådskonklusioner, sådan at stats- og regeringscheferne har dem klar til deres møde. På mødet i marts vil statsoverhovederne vedtage generelle retningslinjer for medlemslandene. Landene skal så tage højde for de retningslinjer, som er lagt ud, når man i den anden fase af det europæiske semester fremlægger stabilitets- og konvergensprogrammer samt nationale reformprogrammer. Det kender vi udmærket godt. Det har Danmark jo gjort i årevis. Vi har fremlagt vores konvergensprogrammer omkring april. På baggrund af de programmer, som landene fremlægger, ser Kommissionen på, hvordan det hele ser ud, og så vender man tilbage. På baggrund af de programmer og Kommissionens vurdering af dem kan der laves udtalelser og anbefalinger til de enkelte lande. De skal så vedtages af Økofin.

Det betyder også, at når vi når frem til juni 2012, kan Det Europæiske Råd bestående af stats- og regeringschefer sige: "OK, det godkender vi, det kører vi med." Meningen er, at når dette forløb er slut, skal landene, som har fået disse anbefa-

linger og henstillinger, lave deres egen egentlige nationale politik, som landenes egne parlamenter i sagens natur skal forholde sig til i de nationale finanslovsprocesser.

Jeg vil vende tilbage til denne sag mange gange. Som I kan høre, er der tale om et helt forløb. Det vil selvfølgelig også være et anliggende for Europaudvalget, begyndende med rådskonklusionerne som vi kommer til i februar.

På det rådsmøde, som kommer, er det planen, at vi i forlængelse af køreplanen vil drøfte de tiltag, som er rettet mod vækst og beskæftigelse i den aktuelle situation. Vi er jo i den situation, at det kan ikke handle om finanspolitiske lempelser. Alt andet handler om finanspolitisk konsolidering, altså om at få styr på økonomien. Men vi vil gerne tage en diskussion om: Hvad gør man så? Vi skal prioritere hårdt. Har man i nogle af landene fundet nogle særligt kloge måder at prioritere på, så man kan få lavet noget, som fremmer vækst og beskæftigelser? Det er også fordi det samme emne er sat på dagsordenen for statsoverhovedernes møde den 30. januar. Det er jo en diskussion, som jeg vil tro optager alle. Der er andre lande, som er meget hårdere ramt af arbejdsløshed, end Danmark er. Der er hele tiden den dobbelte diskussion: Hvordan får vi styr på den offentlige økonomi, og hvordan sørger vi for, at der kommer gang i økonomierne? Vækst og beskæftigelse er nu engang noget, som folk bliver rigtigt glade for, fordi det er det samme som jobs.

Pia Adelsteen pegede på, at det europæiske semester starter med, at landene skal sende deres konvergensprogrammer ned til Kommissionen, som tjekker dem og kan komme med anbefalinger og henstillinger, og så skal de nationale parlamenter forholde sig til disse henstillinger og anbefalinger. Hvis parlamenterne nu ikke vil følge henstillingerne, hvad sker der så?

Nikolaj Villumsen kunne forstå på tidsplanen for det europæiske semester, at regeringen har tænkt sig at forpligte sig til at indlevere detaljerne vedrørende konvergensprogrammerne og de nationale reformprogrammer, der tager højde for Det Europæiske Råds generelle økonomiske retningslinjer, i april. Han ville gerne vide, om det betyder, at vi kan regne med at få et udkast til finansloven inden da. Eller om regeringen har tænkt sig at klappe sin økonomiske politik af med EU, før man får en debat i Folketinget om, hvilken politik der skal føres i Danmark.

Økonomiministeren sagde til Pia Adelsteen, at man selvfølgelig altid kan bryde loven; sådan handler mennesker nogle gange. Regeringen mener, vi skal leve op til de regler, der er. Økonomiministeren troede, at reglerne med de ændringer, der er lavet vedrørende den økonomiske styring, havde fået en solid tur i voksmaskinen, og at de var krympet. Vi vil nødtigt have siddende på os, at nu skærper vi reglerne en gang til, men formandskabet gider ikke følge dem. Det er et meget vigtigt signal til omverdenen, at vi gør det, vi siger, vi gør.

I svaret til Nikolaj Villumsen pegede økonomiministeren på, at de konvergensprogrammer, som vi har afleveret i årevis, er en ramme; det er ikke den konkrete finanslov. Derfor mente hun ikke, man kunne sige, at vi havde klappet finansloven

af med EU, før den blev forelagt i Folketinget. I den forbindelse henviste hun til, at vi havde lavet en finanslov, som indeholdt en kickstart.

Per Clausen gav økonomiministeren ret i, at vi har vedtaget en finanslov, som indeholder mange fornuftige ting, selv om man har overholdt EU's regler.

Pia Adelsteen syntes, det var et problem, at vi indgår en række forpligtelser, som det kan blive vanskeligt eller umuligt at komme ud af igen, hvis der bliver et flertal for det i Folketinget. Dansk Folkeparti ønsker ikke at bryde loven, men ønsker blot, at vi skal kunne komme ud af et samarbejde igen.

Nikolaj Villumsen kunne være enig i, at man skulle gøre det, man sagde at man ville gøre, men spurgte, om det er efter aftale med vælgerne eller efter aftale med økonomiministerens venner i Økofin, at man nu fjerner arbejdspladsskabelse, så der kun er nedskæringer tilbage.

Økonomiministeren beskæftigede sig først med den situation, at de EU-kritiske partier måtte få flertal i Folketinget. I så fald kan man selvfølgelig melde sig ud af EU, men man kan ikke sige, at de og de dele vil vi deltage i, og de og de dele vil vi ikke være med i.

Økonomiministeren replicerede over for Nikolaj Villumsen, at vi har fremlagt forslag vedrørende vækst, men en af grundene til, at vi er i en gældskrise, er, at landene år efter år har forsøgt at låne penge til vækst, så det er forsøgt i en række lande, hvis statsgæld nu er ved at ødelægge den samlede økonomiske stabilitet i EU. Man må sige: "Det har vi prøvet. Det virker ikke."

6. Opfølgning på G20 stedfortrædermøde den 19.-20. januar 2012

– *Orientering fra formandskabet og Kommissionen*

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (samlenotat side 36)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (11) – bilag 211 (side 174, senest behandlet i EUU 4/11-11)

EUU alm. del (11) – bilag 10 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde økofin 4/10-11)

Økonomiministeren nævnte ikke dette punkt.

7. (Evt.) Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten

– Udkast til rådskonklusioner

KOM (2012) 0005, KOM [2012] 0004

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (samlenotat side 40)

Økonomiministeren: Dagsordenens punkt 7 drejer sig om implementering af vækst- og stabilitetspagten. Det, Økofin skal gøre, er at vurdere, om landene gør det, de har sagt de vil, om de efterlever henstillingerne.

Der er fem lande, som har fået et sikkert ikke særlig velkomment brev fra Kommissionen i slutningen af sidste år. Det er Ungarn, Malta, Polen, Cypern og Belgien. Kommissionen lægger op til en rådsbeslutning om Ungarns utilstrækkelige indsats med hensyn til at efterleve den seneste henstilling fra EU. Vedtages denne rådsbeslutning, ventes Rådet herefter at vedtage en ny henstilling til Ungarn, og efterfølgende kan Kommissionen stille forslag om, at landets samhørighedsmidler suspenderes helt eller delvist. Det er et tegn på, at hvis man ikke kommer på rette spor, så har det konsekvenser.

Forslaget til rådsbeslutning om Ungarn er et resultat af efterårsprognosen fra sidste år, som viste, at flere EU-lande faktisk ikke var i stand til at leve op til deres henstillinger. Det gjorde, at man sagde: "Nu bliver I nødt til at få styr på det, for ellers følger der ting, der er værre end dem, I kender." Det så særlig kritisk ud for Malta og Ungarn. De har fået udskudt fristen til at få underskuddet ned under de 3 pct. af BNP i 2011. Polen, Cypern og Belgien har fået frister i 2012. De fik det omtalte brev fra Kommissionen. Efterfølgende har alle fem lande faktisk vedtaget en række tiltag og også i deres finanslove for 2012 forsøgt at komme tilbage på sporet. Kommissionen har selvfølgelig opdateret sine skøn – der er sket noget nyt, og så ser man på det engang til – og har foretaget en ny vurdering af, om det kan lade sig gøre at efterleve den henstilling, som landene har fået. Kommissionen fandt, at Ungarns indsats for at efterleve sin henstilling – på trods af at Ungarn faktisk har gjort noget – ikke er tilstrækkelig. De fire øvrige lande vurderes at være på sporet, sådan at de – sådan som det ser ud nu i hvert fald – vil kunne efterleve deres henstillinger. Det er jo supergodt, når det går den vej.

Bare få ord mere om Ungarn. Ungarn opnåede et overskud i 2011, hvor de havde frist til at nedbringe underskuddet, så det kom ned under 3 pct. af BNP. Men det overskud fremkom på baggrund af nogle engangstiltag. Det var ikke udtryk for en egentlig konsolidering. Det er selvfølgelig rart i øjeblikket, men det gør ligesom ikke for alvor noget ved de offentlige finanser. Uden disse engangstiltag ville underskuddet have været på 6 pct. af BNP. Underskuddet er hurtigt på vej op igen og skønnes at ville overskride 3 pct. af BNP allerede i 2013. Faktisk kan man sige, at Ungarn gennemførte en stor lempelse af finanspolitikken i den periode i 2010 og 2011, hvor det sådan set var meningen, at de skulle gøre det modsatte.

Det er første gang, Kommissionen og Rådet vurderer landenes indsats med hensyn til at efterleve deres respektive henstillinger, efter at den reformerede vækst- og stabilitetspagt trådte i kraft. Derfor er det også den første mulighed for at vise, at nu gør vi det, vi har sagt vi vil. Det kan man mene meget forskelligt om, men

det er nu engang vores holdning, at hvis man har vedtaget, at sådan vil man gøre, så skal man også gøre det. Det er ikke ligefrem noget, der fremme feststemningen, men ikke desto mindre må man sige, at det er lige præcis dér, det europæiske samarbejde er. Har vi vedtaget noget, må vi også følge op på det. Det er et skærpet regelsæt. Det betyder, at eurolande vil kunne pålægges tidligere og mere gradvise økonomiske sanktioner, hvis det vurderes, at de ikke lever op til henstillingerne. Det har stor principiel betydning, især rådsbeslutningen vedrørende Ungarn, fordi den som sagt udgør det første konkrete skridt i det at virkeliggøre nye regler og dermed også sender et meget tydeligt signal til omverdenen om, at man kan regne med det økonomiske samarbejde i EU.

Forløbet er nok et første tegn på, at det nye regelsæt, vi har fået, og at truslen om sanktioner, hvis man ikke gør det, man skal, faktisk virker. Som sagt er fire ud af fem kommet tilbage på sporet. Det er rosværdigt og helt som det skal være.

Vi lægger meget stor vægt på det, for vores analyse er, at hvis ikke vi gør det nu, er risikoen selvfølgelig, at det ikke kommer til at ske. Dermed er der også i det konkrete rådsarbejde bidrag til, at tilliden til de europæiske økonomier styrkes.

Regeringen støtter Kommissionens vurdering af, at Ungarn ikke i tilstrækkelig grad har levet op til sin henstilling, og støtter derfor også, at der bliver taget en konkret rådsbeslutning om det. Vi lægger fremover vægt på, at vi fokuserer på dette, altså sørger for, at når vi har vedtaget, hvordan tingene skal være, så får vi det også gjort.

Pia Adelsteen ville gerne høre, om de tiltag, der tages over for Ungarn, ikke er nogle, der kunne gennemføres på baggrund af bestemmelserne i stabilitets- og vækstpakten, og ville i bekræftende fald gerne vide, hvorfor man ikke har gjort det for mange år siden.

Økonomiministeren svarede, at det nye ikke er, at der kommer et helt nyt regelsæt, men at reglerne har fået en tur i centrifugen, og at der er truffet beslutning om, at man nu skal bruge dem. Det kan være interessant at studere, hvorfor vi ikke har gjort noget tidligere, men økonomiministeren ville foretrække at se på, hvad vi kan gøre fremover.

8. (Evt.) Revideret adfærdskodeks for Stabilitets- og Vækstpagten

– Vedtagelse

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (samlenotat side 47)

KOM (2010) 0522 – svar på spørgsmål 1

KOM (2010) 0526 – svar på spørgsmål 1

KOM (2010) 0526 – svar på spørgsmål 2

KOM (2010) 0526 – bilag 1 (fælles fransk/tysk deklaration)

EUU alm. del (10) – svar på spørgsmål 1

EUU alm. del (10) – svar på spørgsmål 2

EUU alm. del (10) – svar på spørgsmål 3

Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 5 (konklusioner fra mødet i DER)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 333 (side 763, senest behandlet i EUU 11/2-11)

EUU alm. del (10) – bilag 170 (side 450, behandlet i EUU 3/12-10)

EUU alm. del (10) – bilag 67 (side 66 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 15/10-10)

EUU alm. del (09) – bilag 490 (side 1489 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 9/7-10)

EUU alm. del (09) – bilag 449 (side 1270 FO, forhandlingsoplæg forelagt i EUU 4/6-10)

EUU alm. del (08) – bilag 302 (side 853 FO, forhandlingsoplæg forelagt i EUU 27/2-09)

Økonomiministeren nævnte ikke dette dagordenspunkt.

Pia Adelsteen pegede på, at der var kommet en ny udgiftsregel ind, nemlig at væksten i de offentlige udgifter ikke må overstige væksten i BNP, men så står der, at desuden skal der tages hensyn til offentlige investeringer. Betyder det, at offentlige investeringer vil give et ekstra spillerum?

Økonomiministeren svarede, at det måtte komme an på en helhedsvurdering.

UDG. 9. (Evt.) Information fra formandskabet vedr. aktuelle lovforslag

– Orienterende debat

Punktet var udgået.

10. Kommissionens forslag til en rammeforordning vedr. makrofinansiel assistance

– Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (økonomi og finans) den 24. januar 2012

KOM (2011) 0396

Rådsmøde 3141 – bilag 1 (samlenotat side 51)

Økonomiministeren nævnte ikke dette punkt.

FO Punkt 2. Finanspagten

EUU alm. del (11) – bilag 230 (sammenotat "Finanspagten")

EUU alm. del (11) – bilag 218 (revideret udkast til traktat)

(fortroligt)

Økonomiministeren: Jeg vil orientere udvalget om, hvad indholdet er af den finanspagt, som skal drøftes i kredsen af Økofinministre på et uformelt møde mandag den 23. januar, og samtidig forelægge sagen med henblik på et forhandlingsoplæg.

Processen er den, at vi på mandag skal drøfte det seneste udkast. Ideen er, at det skal godkendes på det uformelle møde for statsoverhovederne den 30. januar. Der er kommet et nyt udkast til aftalen sent i går, og det er sendt til udvalget.

Forhistorien, som givetvis efterhånden er kendt i vide kredse, er, at den 9. december besluttede statsoverhovederne at styrke de finanspolitiske regler i kraft af en ny finanspolitisk aftale. På engelsk hedder den "Fiscal Compact", herhjemme kalder vi den finanspagten. Der var på det møde ikke enighed om at ændre på selve EU-traktaten. Derfor arbejdes der i stedet for på at forankre de styrkede forpligtelser i en mellemstatslig aftale, altså en bindende international aftale. Forhandlingerne foregår mellem staterne. Om man kalder det en aftale eller en traktat – pølsen har den samme smag. Pointen er, at det foregår uden for det formelle EU-regi. Det vil sige, det er en lidt særlig situation, vi er i, i forhold til hvordan traktaten i øvrigt fungerer.

Der er lagt op til, at ikke-eurolande kan tilslutte sig aftalen, hvis de vil. Der er altså et element af frivillighed. Vi kan selv vælge. For det første kan vi vælge, om vi vil have en undtagelse fra selve aftalens regler, så længe man ikke er med i euroen. Man underskriver så at sige kun skallen. Man kan vælge, om man også vil lade sig omfatte af aftalens konkrete krav, inden man eventuelt måtte blive et euroland. Det betyder, at også ikke-eurolande er helt aktivt engageret i disse forhandlinger om, hvordan det skal være.

Ideen er, at aftalen skal sikre en stærkere og en mere bindende forankring af de finanspolitiske regler. Dermed også sagt, at den bygger direkte oven på den styrkelse, der er lavet af vækst- og stabilitetspagten, så den er i meget, meget tæt familieskab med ting, som er helt kendt i denne kreds. Yderligere initiativer drøftes ved siden af som sagt tidligere. Både de to forslag, som Kommissionen fremlagde i slutningen af november, som handler om øget overvågning og koordinering. De kører sådan set parallelt med hele diskussionen om finanspagten.

Hovedindholdet i aftalen er et krav om, at de deltagende lande skal have strukturel balance på de offentlige finanser. Det indebærer, at hvert land for hvert år – altså ikke over et antal i år gennemsnit, men årligt – skal overholde et landespecifikt mål for den strukturelle saldo. Det er et mål for den offentlige saldo, som er rensset for konjunkturudsving og for engangsforhold. Det kan godt være, det er en skuffelse for nogen, men den strukturelle saldo er ikke noget, man kan konstatere; det er et regnestykke. Der er selvfølgelig en diskussion om, hvordan man laver det regnestykke. Det vil jeg vende tilbage til senere. Pointen er, at den strukturelle

saldo er et tal, hvor man har rensset for konjunkturforskel og for engangsforskel. Hvis man tager de ting væk, der kan svinge op og ned, hvad har vi så med at gøre? Den strukturelle saldo skal som udgangspunkt mindst udgøre minus en halv procent af BNP. I parentes bemærket må den udgøre 1 pct. af BNP for lande, som har lav gæld og samtidig har lave udfordringer, når det gælder om at sørge for, at finanspolitikken er holdbar. Sagt på en anden måde: Hvis man kigger ud i fremtiden, ser man ikke et eller andet forfærdeligt sort hul foran sig; så er det nogenlunde i orden.

Det landespecifikke mål – eller grænsen for den strukturelle saldo – svarer til de landespecifikke mellemfristede målsætninger. For dem, der taler EU-sprog, kan jeg sige, at det er det, man mellem venner kalder for MTO'er. Det er også en kendt og kær ven. Det er allerede kendt fra vækst- og stabilitetspagten. Pointen med de mål er, at de er lavet ud fra landenes gældsbyrde og hvordan det ser ud på længere sigt. Altså har man strukturelt styr på det, eller skubber man noget foran sig, som i virkeligheden vil vende rigtigt dårligt tilbage til én? Samtidig skal den strukturelle saldo og vores mellemfristede målsætninger sørge for, at vi har en passende sikkerhedsafstand til, at de faktiske underskud i en lavkonjunktur ikke overskrider grænsen til de 3 pct. Her når vi til noget, man kan konstatere i virkeligheden. Der er selvfølgelig en relation mellem de underskud, man kan konstatere, og så den strukturelle saldo.

For Danmark gælder der allerede i dag et krav om, at vore mellemfristede mål skal komme op på 1½ pct. af BNP, så vi kan kun have meget moderate strukturelle underskud, hvis vi vil undgå store faktiske underskud. Det er den sammenhæng, der hele tiden er. Man får et mål for den strukturelle saldo, som afspejler, hvordan det vil se ud i virkeligheden. Når det er på den måde for os, er det fordi vi har indrettet vores samfund på en sådan måde, at vi har det, man kalder store automatiske stabilisatorer. Det kan f.eks. være dagpenge. Hvis folk bliver ledige, får de dagpenge. Det vil sige, at deres forbrug ikke falder som en sten gennem vand. De kan stadig væk – selvfølgelig med en række tilpasninger – holde tingene gående. Det stabiliserer økonomien, at mange mennesker ikke lige pludselig mister deres livsgrundlag. Det synes vi alle sammen – vil jeg tro – er en god ting. Men det betyder også, at vi skal være meget opmærksomme på, at vi har plads til, at det kan finde sted. Sådan at vores offentlige finanser ikke bliver meget, meget dårlige, hvis vi kommer ind i en krise, og der sker et tilbageslag, hvor mange mennesker bliver ledige eller får brug for dagpenge eller kontanthjælp eller hvad det nu kan være.

Det er selvfølgelig lidt forsimplet, men man kan sige, at noget af det nye i denne aftale – det er ekstremt relevant for udvalget at vide – er, at dette skal efterleves pr. år og ikke på mellemlang sigt. Det gør selvfølgelig en forskel. Mellemlang sigt er stabilitets- og vækstpagtens ordlyd. Det andet nye er, at balancekravet skal afspejles i national lovgivning. Det tredje er, at der skal være en automatisk mekanisme, som korrigerer, hvis man kommer væk fra sin målsætning. Sådan at man sørger for, at hvis der sker et eller andet, som gør, at man driver væk fra det mål, man er forpligtet på, så sættes der ting i værk, så man kommer tilbage igen. Dermed er også sagt, at der er tale om en ny, noget mere ambitiøs og også i sa-

gens natur en mere restriktiv standard for finanspolitik med en styrket national forandring. Man skal være opmærksom på, at det nationale element spiller en stor rolle. Mange af reglerne kender vi, som I kan høre, i forvejen. Danmark har i forvejen et krav om minus 0,5 pct. af BNP for ikke at løbe under 3 pct. grænsen i det faktiske budget.

Når det kommer til afvigelser, ventes landene kun at kunne afvige fra denne hovedregel på baggrund af exceptionelle omstændigheder, altså ting som man ikke selv er herre over. Hvis man ikke selv er herre over dem, så må man selvfølgelig kunne håndtere situationen, så man ikke samtidig ryger ud i en henstillingsprocedure. Den måde, man definerer det på sprogligt, er "usædvanlige begivenheder uden for regeringens kontrol" eller "alvorlige tilbageslag." Her tænker man på pludselige fald i vækst eller eventuel recession. Så er der et frirum. Så kan man gøre noget.

Aftalen fastslår som nævnt, at det enkelte lands balancekrav skal skrives ind i national lovgivning på en måde, som gør, at reglen respekteres i den nationale budgetproces. Det skal helst være på forfatningsniveau, og som sagt skal det være ledsaget af en korrektionsmekanisme også på nationalt niveau, som træder i kraft, hvis der sker store afvigelser. Korrektionsmekanismen kan være forskellig fra land til land, men den skal ligge inden for rammene af nogle fælles principper, som Kommissionen vil foreslå, men som vi i givet fald selv skal bestemme her hos os.

Der er lagt op til, at Domstolen skal have kompetence til at påse, om balancereglen er gjort til national lovgivning på en måde, som er i overensstemmelse med finanspagten. EU-Domstolen skal ikke have kompetence til at vurdere, om den i praksis overholdes. Der er nogle faser. Domstolen vil kunne påse, om man laver denne lovgivning som man skal. Men om man efterfølgende overholder den, vil ikke være Domstolens anliggende. Samtidig er det muligt, at Domstolen vil få mulighed for at give en bøde på op til 0,1 pct. af BNP til et land, hvis Domstolen vurderer, at landet ikke har gjort det, man har sagt man gerne ville, nemlig at indarbejde dette balancekrav i national lov, og hvis landet fortsat ikke tager skridt til at gøre det. Der er to faser. Først: Har de gjort det? Hvis de ikke har gjort det, skal de gøre det. Hvis landet fortsat ikke gør det, og det konstateres, at man fortsat ikke gør det, så kan man få en bøde.

Der er en række andre bestemmelser. En bestemmelse er, at eurolande forpligter sig til at stemme for Kommissionens forslag og anbefalinger, hvis et land er kommet i proceduren, hvor man ikke længere har styr på det. Altså hvis man har et uforholdsmæssigt stort underskud. Det er en slags halv automatik. Man siger: medmindre der er kvalificeret flertal imod, så stemmer vi alle sammen for. Det gælder altså for eurolande, for det er den mekanisme, som virker for dem. Det er en politisk aftale blandt eurolandene, som skal sikre, at det bliver mere automatisk. Det er igen en bestræbelse hen imod, at regler, som vi et eller andet sted godt kender i forvejen, faktisk bliver fulgt.

Denne del af aftalen vil ikke gælde for ikke-eurolande. Dermed er også sagt, at der ikke er lagt op til, at der skal gælde nye skridt eller være større automatik i

underskudsproceduren for ikke-eurolande, hvis de tilslutter sig aftalen. For ikke-eurolande gælder kun de skridt og de regler, som følger af vækst- og stabilitetspagten efter den seneste reform, som netop er trådt i kraft.

Der lægges også op til, at lande, som er i underskudsproceduren, skal udarbejde det, der kaldes et "økonomisk partnerskabsprogram", hvor man mere detaljeret beskriver, hvad det er for ting, man vil gøre for at komme tilbage på sporet, især når det kommer til strukturelle reformer. Strukturelle reformer og holdbarhed hænger jo sammen. Det vil sige, at der bliver lagt op til, at landene skal gøre det, og så skal Kommissionen og Rådet godkende det program, man fremlægger. "Endossere" det, vil man sige, hvis man taler EU-sprog.

Rækkevidden kan vi faktisk ikke sige noget helt præcist om i dag, men i udgangspunktet ligger det i forlængelse af processer, som allerede er kendt fra eurolandene, hvor landene regelmæssigt og i forbindelse med de konkrete skridt i processen informerer Kommissionen om, hvad det er vi har gang i. Hvad gør vi, og hvordan tror vi, det vil virke? Man vil typisk også få en tilbagemelding på det på baggrund af den information, Kommissionen og Rådet har fået om de skridt, man tager. Hvis det viser sig, at man ikke tager tilstrækkelige skridt, kan det blive genstand for en beslutning i Rådet, hvis det kommer dertil. Vi har været det igennem helt konkret for et antal lande i den første del af mødet. Det er sådan set de ting, man skal se for sig.

Endelig indeholder aftalen generelle forpligtelser til at arbejde hen imod, at man får en tættere koordinering af den økonomiske politik. Målet med det er, at man fremmer, at den økonomiske og monetære union simpelt hen fungerer bedre. Man har en politisk forpligtelse til at gå den vej. Kernen i det er en tilbagevendende til det her med, at man ønsker sig en øget økonomisk vækst gennem konvergens og øget konkurrenceevne. Det kan om nødvendigt ske ved at bruge særlige foranstaltninger for eurolandene, jævnfør EU-traktatens artikel 136, samt de muligheder, der ligger for forstærket samarbejde. Det er selvfølgelig meget vigtigt, at vi ikke krabber os ind på det indre marked, som er entydig kompetence for de 27. Det er meget vigtigt, at det fungerer på den måde. Apropos det vi talte om, hvordan man kan få en øget konkurrence, altså bedre muligheder for at virksomheder kan konkurrere på kryds og tværs af landegrænserne.

Aftalen indskriver også de beslutninger, som har været taget tidligere – jeg tror, det var den 26. oktober – om regelmæssige topmøder blandt eurolandene under ledelse af en fast eurotopmødeformand. Det er et forrygende nyt ord. Aftalen vil formodentlig også indebære, at ikke-eurolande, som deltager i aftalen, mindst en gang om året kan komme til de møder, som skal gøre denne aftale til virkelighed. Det har i hvert fald noget for sig, at hvis man er en del af aftalen, så kan man også deltage i de møder, som handler om aftalen.

Det er i hovedsagen et overblik over udkastet til finanspagt som det foreligger nu.

FO Nu vil jeg redegøre for regeringens holdning og på den baggrund søge om udvalgets mandat til dansk tilslutning til aftalen.

Samlet set er aftalen et skridt i retning af at styrke holdbarheden og troværdigheden af den økonomiske politik i EU-landene og i eurolandene i særdeleshed. Det

er for os at se en klar og afgørende forudsætning for, igen at få vækst og øget beskæftigelse i Europa som helhed.

For os at se er der tale om en nødvendig styrkelse af de finanspolitiske regler i lyset af krisen. Aftalen vil forhindre, at lande i fremtiden kan undlade at forbedre deres offentlige finanser i gode tider. For det er fraværet af polstring eller konsolidering i de gode tider, som er hovedårsagen til, at en række lande står med meget, meget store gældsproblemer i dag.

Dermed er også sagt, at aftalens krav generelt ligger på linje med det fokus, der har været på ansvarlig økonomisk politik i Danmark gennem mange år med skiftende regeringer.

Desuden tror jeg, det er vigtigt – i hvert fald i baghovedet – at gøre sig klart, at uanset om vi tilslutter os aftalen eller ej, så er det vurderingen, at de styrkede krav vil udgøre en ny standard. Man kan diskutere det meget frem og tilbage, men man kan sige, at hvis vi før havde regler, som ikke rigtigt var regler, fordi de ikke blev overholdt, så har vi nu regler, og det, som dette gerne skulle betyde, er, at de bliver overholdt. Dermed er det et nyt sæt af spilleregler for de europæiske lande som sådan. Det påvirker også den måde, vi bliver set på, især når vi er en lille, åben økonomi med en krone, som er tæt knyttet til euroen gennem vores fastkurspolitik. For at være sikker på at fastholde tilliden til den økonomiske politik i Danmark må vi fastlægge den økonomiske politik, så den svarer til noget, der ligner aftalen. Det kan man selvfølgelig diskutere, om man skal gøre, men jeg synes, det under alle omstændigheder er en klog ting at føre en politik af denne type, fordi man så er i stand til at gøre noget, hvis krisen rammer, fordi man netop sørger for, at de gode tider bliver brugt til at polstre sig.

På denne baggrund vil det være i dansk interesse at deltage i aftalen i videst muligt omfang, hvis vi kan få tilfredsstillende afklaringer på afgørende danske prioriteter. Hermed er også sagt, at det er mandatets betingelse, at vi kan få disse tilfredsstillende afklaringer.

Regeringen indgår konstruktivt i forhandlingerne med den politiske hensigt, at Danmark tilslutter sig aftalen og i videst muligt omfang lader sig forpligte af de bestemmelser, der står åbne for ikke-eurolande.

Der er to afgørende prioriteringer, som vi lægger vægt på. Den første er, at landene skal kunne lave denne balanceregulering i national lovgivning, uden at det nødvendigvis skal ske på forfatningsniveau eller tilsvarende. Det betyder med andre ord, at Danmark skal kunne lave en balanceregulering i national lov, f.eks. gennem en budgetlov, uden at skulle ændre grundloven. Jeg tror ikke, der er nogen af de her tilstedeværende, der oplevede den seneste grundlovsændring. Det siger i hvert fald noget om, at det er ikke noget, vi gør hver anden dag. Vi har brug for at kunne gøre det som god, solid dansk lovgivning med den respekt, alle selvfølgelig har for det, når et flertal måtte have vedtaget det.

For det andet skal der være den fornødne fleksibilitet i metoden for beregning af den strukturelle saldo, som det enkelte lands balancekrav skal måles op på. Som sagt tidligere er det et regnestykke. Det er vigtigt, at sådan nogle regnestykker tager højde for, hvordan landets økonomi ser ud. Det er helt centralt, at Danmark

kan basere efterlevelse af balancereglen i sin nationale lovgivning, og at den automatiske korrektionsmekanisme kan baseres på nationale skøn. Ellers vil det være meget, meget broget. Dermed også sagt, at der må være tale om en helhedsvurdering af både niveau og ændringer i struktursaldoen, som inddrager den fælles EU-metode, men som samtidig tager højde for nationale forhold. Den fælles EU-metode har selvfølgelig den styrke, at den bygger på fælles regneprincipper og dermed til en vis grad kan give sammenlignelighed på tværs af lande. Men det er netop også dens svaghed. Når det er fælles regler, tager de i sagens natur ikke hensyn til særlige nationale forhold og er ikke særlig stabile over tid. Hvis man bruger en regnemaskine, der har de to svagheder, så risikerer man at få et mål, som er misvisende. Det vil være træls. Det vil i høj grad gælde, når metoden anvendes på Danmark. Det kan man se bagudrettet, for det er sådan set ikke nogen ny diskussion. Metoden renser ikke for de store udsving, vi har i skatteprovenu f.eks. på pensionsafkast. De veksler jo fra år til år. Det vil man også kunne se i den strukturelle saldo. Vi arbejder fra dansk side på størst mulig sammenhæng mellem aftalen og det eksisterende EU-samarbejde. De to ting bør følges ad så tæt som overhovedet muligt. Sådan at vi bruger EU-beslutningsprocesserne og de normale EU-lovgivningsprocesser. Ideen er jo, at aftalen skal styrke EU-samarbejdet, ikke blive en kim til øget splittelse.

Fra dansk side støtter vi det synspunkt, at lande uden for euroen skal kunne inviteres med til eurotopmøder – i det mindste når man drøfter emner, som har relation til denne aftale.

Sammenfattende er det vurderingen, at der er lagt op til en god aftale baseret på det grundlæggende sunde princip, at der skal være omtrent strukturel balance på de offentlige finanser. Det svarer til et grundprincip i dansk økonomisk politik, som vi har arbejdet efter gennem mange år og under skiftende regeringer. Derfor er det regeringens oplæg til dansk holdning, at vi fra dansk side skal tilslutte os aftalen og lade os omfatte af dens regler, hvis vi – og det er der et begrundet håb om – kan få tilfredsstillende løsninger på de danske prioriteter under de forhandlinger, som finder sted dels på mandag og dels afsluttende op imod det uformelle møde for statsoverhovederne den 30. marts.

Pia Adelsteen takkede indledningsvis for, at punktet blev behandlet for åbne døre. Det er vigtigt, at befolkningen kan følge med i, hvad der bliver diskuteret i Europaudvalget.

Når hun lyttede til økonomiministeren, fik hun nærmest indtrykket af, at man kunne tage det roligt, der var ikke noget nyt i det, det var bare udtryk for, at det, som et flertal af partier har sagt ja til i løbet af de sidste par år, nu bliver nedfældet på papir, og at man skal overholde det. Der er selvfølgelig nogle ting, der er nye.

Når regeringen synes, det er vigtigt, at man ikke skal ændre grundloven, er det selvfølgelig for at undgå en folkeafstemning.

Det tyske medlem af den europæiske centralbank har været ude at sige, at dette er det første skridt på vejen mod en finanspolitisk union. Pia Adelsteen spurgte, om økonomiministeren er enig i den udtalelse. SF's EU-ordfører har sagt, at den

nye aftale nærmest blot er et signal om, at alle landene i Europa skal leve op til de spilleregler, der er aftalt. Altinget offentliggjorde her til morgen en meningsmåling, som viste, at 60 pct. af vælgerne ønskede aftalen ud til folkeafstemning. Mener økonomiministeren ikke, det viser, at der er en voldsom disharmoni mellem, hvad befolkningen mener, og hvad et flertal i Folketinget mener?

I afsnittet i samlenotatet om gældende dansk ret og forslagets konsekvenser står der, at "en nærmere vurdering heraf udestår." Pia Adelsteen ville gerne vide, hvornår Europaudvalget kunne regne med at få den.

Under "baggrund" står der, at ikke-eurolande kan vælge, hvilke dele af aftalen de vil være med i. På den baggrund spurgte Pia Adelsteen, om der overhovedet er noget i aftalen, som regeringen ikke vil deltage i.

Merete Riisager pegede på, at hidtil havde regeringens strategi været at sige så lidt som overhovedet muligt, men nu har økonomiministeren meldt ud. Sagen er af ekstrem vigtighed, men i den offentlige debat har regeringen nærmest sagt, at den ikke er særlig vigtig, og at der kun er tale om nogle regler, som vi allerede har, og som vi nu skal overholde.

Liberal Alliance er fuldstændig enig i, at vi skal føre en ansvarlig økonomisk politik i Danmark, og der er mange fornuftige elementer i pagten, som kan give rigtig god mening både for Danmark og for landene i eurozonen, hvor problemerne er skabt. Merete Riisager mente blot, at vi selv skulle tage ansvaret for den politik, der skal føres i Danmark.

Merete Riisager forstod godt, at der kunne være fordele for eurolandene ved at indgå i finanspagten, men spurgte, hvad fordelene er for Danmark.

Hun syntes, det var meget vigtigt at inddrage danskerne, og mente derfor, der skulle være en folkeafstemning.

Per Clausen spurgte, om økonomiministeren ikke kunne være enig i, at der godt kunne være demokratiske problemer i at indgå en international aftale, der binder Danmark til at føre samme økonomiske politik, som skiftende regeringer har gjort de sidste 20 år, idet der kunne komme et andet flertal i Danmark, som vil føre en anden økonomisk politik.

Han havde forstået, at det var regeringens holdning, at man skal tilslutte sig alt det, man overhovedet kan uden at overtræde euoundtagelsen, altså komme så tæt på som overhovedet muligt.

Økonomiministeren siger, at det strukturelle underskud ikke er et tal, men et kompliceret regnestykke – og måske et regnestykke som der kan opstå politisk debat om. Derfor spurgte han, hvem der afgør, hvordan det regnestykke skal gøres op, og hvem der efterfølgende afgør, om vi overholder betingelsen om de 0,5 pct. af BNP. Han tilføjede, at som han læste det, var det Kommissionen, der afgjorde det. Han havde beskæftiget sig med begrebet strukturel arbejdsløshed og forudså, at strukturelt underskud ville blive lige så omdiskuteret.

Han forstod godt økonomiministerens glæde over, at man ikke skal ændre grundloven, men betyder det ikke, at det er EU-Domstolen, der i sidste instans afgør,

om en kommende danske budgetlov er god nok? Det kan godt ligne suverænitetsafgivelse.

Nikolaj Villumsen undrede sig over, at man i Danmark vælger en ny regering på, at den vil skabe arbejdspladser, og så tilslutter denne regering sig eurolandenes hop ud over skrænten med en nedskæringspolitik. Han mindede regeringen om, at danskerne havde stemt nej til at ære en del af EU's økonomiske politik, da den stemte nej til euroen. Dermed stemte den også nej til at lade EU definere vores muligheder for at føre økonomisk politik. Han spurgte, om vi kan blive idømt en straf, hvis vi ikke følger den økonomiske politik, der fastlægges i EU.

Nikolaj Villumsen gjorde opmærksom på, at artikel 16 indeholder planer om, at finanspagten på sigt skal være EU-lovgivning, og spurgte, om det så er planen at spørge befolkningen, eller er det også noget, Europaudvalget skal tage stilling til i dag?

Lene Espersen takkede for en meget klar og grundig gennemgang af et kompliceret emne. I modsætning til Nikolaj Villumsen var hun klart af den opfattelse, at forudsætningen for at skabe arbejdspladser i Danmark er, at der er orden i økonomien. Hvis man forgælder sig, sender man ikke bare en regning videre til kommende generationer, men man skal ud at lånefinansiere, og så kommer man til at betale en meget høj rente. Det ser vi i Sydeuropa for øjeblikket. Derfor er der god mening i, at Danmark tilslutter sig finanspagten.

Markedets tilfredshed skyldes, at Danmark fører en fastkurspolitik i forhold til euroen. Derfor giver det god mening for os at signalere over for omverdenen, at vi ikke vil føre en uansvarlig økonomisk politik. Hvis vi ikke tilslutter os pagten, kan det godt opfattes sådan, at vi ikke vil holde fast i fastkurssamarbejdet.

Lene Espersen syntes, det var meget tilfredsstillende, at man var nået så langt, og var meget enig i regeringens forhandlingsoplæg. Det er afgørende for Danmark, at vi ikke skal ændre grundloven, men etablere en budgetlov, og at vi selv kan beslutte os for, hvilke automatiske korrektionsmekanismer der skal bruges.

Vi renser i dag den strukturelle balance for konjunkturudviklingen og engangsindtægter, men der må også tages hensyn til forskellen på de automatiske stabilisatorer. Her har de forskellige lande forskellige tal, fordi de har indrettet sig forskelligt. I Danmark har vi store automatiske stabilisatorer. Det må man tage hensyn til.

Lykke Friis mindede om, at Venstre hele tiden politisk havde støttet pagten, men partiet har ikke nogen illusion om, at den vil løse alle problemerne. Der skal også yderligere gang i det indre marked, og vi skal ændre budgetterne.

Hvad angår Danmark er det Venstres holdning, at vi skal tilslutte os så meget som muligt i respekt af euroforbeholdet. Spillereglerne ligger i fin forlængelse af den ansvarlige økonomiske politik, der er ført her i landet. Vi har ikke brug for nogen fribillet til at føre uansvarlig økonomisk politik. Sådan vil det blive opfattet, hvis vi ikke tilslutter os.

Det er også principielt vigtigt, at Danmark bidrager til at holde sammen på Europa på et tidspunkt, hvor vi mildest talt har behov for det. Derfor er det positivt, at der

nu bliver mulighed for, at ikke-eurolande kan skrive under og komme til at deltage i topmøderne.

Afslutningsvis spurgte Lykke Friis i relation til artikel 8, stk. 2, om det er muligt at tilslutte sig den del, der giver bøder, hvis man ikke implementerer gældsgrænsen på rette vis.

Økonomiministeren beskæftigede sig først med Pia Adelsteens spørgsmål om, hvorvidt vi er på vej ind i en finanspolitisk union, eller om der blot er tale om "ingenting sat på papir". Det er ikke "ingenting sat på papir", idet der er tale om klart skærpede regler. Dels skal man overholde betingelserne hvert år og ikke blot over en årrække, og dels skal man gennemføre en national budgetlov. Det er andre spilleregler end dem, vi kender. Til gengæld er man meget, meget langt fra en finanspolitisk union. Efter økonomiministerens opfattelse er en finanspolitisk union sådan en, som man har i USA, hvor der via det fælles budget sker overførsler fra stat til stat, og dér er vi slet, slet ikke.

Med hensyn til folkeafstemning sagde økonomiministeren, at når den endelige tekst foreligger – og det bliver først på topmødet den 30. januar – vil Justitsministeriet foretage en juridisk vurdering. Som man kunne høre på forelæggelsen, er vores vurdering internt, at vi ikke ligger tæt på en folkeafstemning.

Med hensyn til om der er noget, vi ikke vil kunne deltage i, forsikrede økonomiministeren, at vi ikke på nogen måde vil overtræde vort euroforbehold, som regeringen respekterer i ånd og bogstav.

I anledning af Mette Riisagers indlæg gjorde økonomiministeren opmærksom på, at Danmark sådan set også har en henstilling, så det er ikke kun eurolandene, det drejer sig om. Vi er i en bedre situation end Grækenland og Spanien, men vi har ikke helt holdt os på dydens smalle sti.

Vi skal lave en budgetlov, men det er os selv, der gør det. Det syntes økonomiministeren var meget fornuftigt. Denne budgetlov bliver rammen om vor finanspolitik. Den vil vise omverdenen, at man fra regeringens side tager ansvaret for vor økonomiske politik, og ved at polstre os får vi en række frihedsgrader. Økonomiministeren syntes, vi skulle tilslutte os dette, da det er fornuftigt.

Hun tilføjede, at der også er nogle politiske gevinster. Som der står i regeringsgrundlaget, vil regeringen gerne have, at Danmark er tættere på EU, fordi vi mener, det er i dansk interesse. Regeringen mener, vi skal hævde vores suverænitet ved at have indflydelse på, hvad der sker. Økonomiministeren havde tillid til det repræsentative demokrati og mente, de valgte politikere havde ret til at træffe sådanne beslutninger – medmindre der var tale om suverænitetsafgivelse.

Da det drejer sig om at tilslutte sig en international aftale, kan vi selvfølgelig komme ud af det igen, hvis der kommer et andet flertal bestående af Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Enhedslisten. Det flertal vil kunne lave en anden budgetlov eller ophæve budgetloven. Dette Folketing binder ikke fremtidige Folketing, hvis vælgerne sammensætter Folketinget på en anden måde.

Økonomiministeren mente ikke, der kunne være en politisk debat om, hvordan man skal beregne den strukturelle saldo, men der kunne sandelig være en øko-

nomisk debat. Økonomiministeren pointerede, at der er tale om en helhedsvurdering. Vi afskriver ikke fuldstændig EU's måde at beregne den strukturelle saldo på, men vi mener, det er ret afgørende, at man respekterer, at vi herhjemme har nogle automatiske stabilisatorer, som er ret store. Økonomiministeren tilføjede, at sådan som det tegner sig i øjeblikket, vil man kunne tage hensyn hertil, sådan at beregningen kan blive ordentlig og retvisende, så vi ikke skal føre økonomisk politik som når man står i Tivoli og skyder på bjørne, som farer op og ned.

Med hensyn til Domstolens rolle understregede økonomiministeren, at det er os selv, der skal finde ud af, hvordan vores budgetlov skal se ud. Der kommer ikke en skabelon. Efterfølgende skal Kommissionen lave en analyse, men det skal man for alle lande, som har underskrevet aftalen. Kommissionen må så tage et initiativ, hvis den ikke mener, at vores budgetlov holder.

Økonomiministeren syntes, det var logisk, at lande, som har styr på deres økonomi, har en god beskæftigelse, og at nogle af de lande, der har de største problemer med beskæftigelsen i øjeblikket, også er de lande, hvor økonomien sejler. Disse lande er dybt forgældede og har en kæmpestor arbejdsløshed og dårlige sociale vilkår.

Økonomiministeren svarede Nikolaj Villumsen, at hun havde meget svært ved at svare på, hvad der vil ske, hvis bestemmelserne indskrives i traktaten, fordi vi ikke har den endelige tekst.

Hun var meget glad for den helt entydige opbakning, der var kommet fra Lene Espersen og Lykke Friis, og understregede, at der ikke skal herske nogen tvivl om, at Danmark fastholder fastkurspolitikken.

Med hensyn til den gæld, Lene Espersen taler om, er kernen, at hvis vi har styr på økonomien, går tingene meget nemmere, og hvis man har holdbare finanser, har man en solid sikkerhedsmargin.

Økonomiministeren delte Lykke Friis' opfattelse af, at finanspagten ikke løser verdensgæden og heller ikke løser gældskrisen, men den er i hvert fald et skridt på vejen. Hun håbede, man kom videre med at bidrage til vækst og udvikling i Europa gennem bestemmelser vedrørende det indre marked og budgettets forskellige elementer. Økonomiministeren anså det ligesom Lykke Friis for positivt, at vi bidrager til, at vi står sammen i Europa i en meget vanskelig tid.

Med hensyn til hvad vi som ikke-euroland kan tilslutte os, overvejer vi i øjeblikket spørgsmålet i relation til Domstolen. Hvis Kommissionens analyse viser, at "det holder ikke", så får landet at vide, at det er en "ommer", hvis Domstolen er enig i den analyse. Hvis det viser sig, at det heller ikke i næste omgang lykkes at komme tættere på, er der tale om, at vi kan få en bøde på 0,1 pct. af BNP. Den bødekasse, der er stillet op, er den permanente krisemekanisme, som Danmark ikke er en del af og derfor ikke kan få penge fra. Spørgsmålet undersøges i øjeblikket, men hvis det viser sig, at der er et problem, vil vi sandsynligvis kunne sige: "Det tilslutter vi os ikke."

Finn Sørensen var bekymret for den måde, sagen blev behandlet på. Han mente ikke, Per Clausen havde fået svar på sit spørgsmål om, hvem der bestemmer, om vi lever op til bestemmelserne om strukturelt underskud. Han syntes heller

ikke, der var kommet et klart svar på, om vi kan blive dømt for ikke at følge de økonomisk-politiske retningslinjer fra EU. Lykke Friis havde heller ikke fået et ordentligt svar på, om vi kan blive undtaget fra artikel 8, stk. 2. Han mente i det hele taget ikke, der var kommet et klart svar på spørgsmålet om, hvorvidt vi kan blive undtaget fra, at det er Domstolen, der bestemmer. Derfor var han bekymret for, at et flertal i udvalget ville give mandat til en aftale, hvor det juridiske endnu er så uklart.

Han rejste spørgsmålet, hvad det juridiske grundlag er for at inddrage EU-Domstolen i denne mellemstatslige aftale. Der henvises til artikel 273, men den artikel handler slet ikke om det, men handler om, at Domstolen har kompetence til at afgøre tvistigheder imellem medlemsstater i voldgiftssager vedrørende traktaten. Her handler det om en mellemstatslig aftale, og så kan man ikke bare beslutte at bruge EU-Domstolen.

Økonomiministeren sagde, at vi måske kan blive dømt for ikke at følge formkravene i relation til budgetloven, men kan vi blive dømt for ikke at overholde reglerne om strukturelt underskud, som jo er hele omdrejningspunktet? Som han læste teksten, kan man blive dømt for ikke at overholde de generelle økonomiske retningslinjer. Han spurgte, om det virkelig er betryggende at overlade dette til Domstolen, som jo ved flere lejligheder har vist sig at være meget kreativ og aktivistisk.

Pia Adelsteen var meget enig med Enhedslisten i spørgsmålet om Domstolen.

Hun havde stor forståelse for, at eurolandene ønskede at gøre dette, men hun mente ikke, at Danmark kunne tilslutte sig, hvis vi skal respektere euroforbeholdet. For hende at se var det vejen til en finanspolitisk union. Når man tænker på, hvad vi betaler til Grækenland, er der måske allerede tale om en finanspolitisk union i den forstand, som økonomiministeren var inde på, nemlig med omfordeling af midler mellem statskasserne. Hun mente, at Danmark i de sidste ti år – på trods af at vi ikke har haft en budgetlov og uden at vi har været med i en finanspagt – har formået at føre en økonomisk politik, som har levet op til det, der står i finanspagten.

I pagten står der, at man skal etablere en budgetlov, og kravet herom skal helst – "preferably" – stå i forfatningen, hvilket i Danmark vil sige i grundloven. Økonomiministeren siger, at det er Danmark selv, der bestemmer, hvordan den budgetlov skal se ud, men er det ikke en omskrivning af sandheden, når Kommissionen og måske EU-Domstolen bagefter skal tjekke, om vi har implementeret bestemmelsen korrekt?

Hvis man på et tidspunkt ved en folkeafstemning får et ja til euroen, og vi er en del af finanspagten, skal vi så ændre grundloven? Hun havde den opfattelse, at eurolandene skal indskrive reglerne i deres forfatninger, mens ikke-eurolandene kunne nøjes med national lovgivning. Hun tilføjede dog, at det kunne være, hun havde misforstået dette.

Per Clausen mente, økonomiministerens besvarelse gav indtryk af, at ideen om en budgetlov var opstået spontant i Danmark. Han mente imidlertid ikke, der var nogen danske politikere, der havde syntes, en budgetlov var en nødvendighed, før man foreslog det i EU. Han spurgte, om det er udtryk for stor tillid til ens egen

ansvarlighed, når man tilslutter sig en pagt, hvor af det fremgår, at det er Domstolen, der afgør, om en budgetlov er lavet godt nok.

Man beder om mandat til at skrive under på noget, man ikke ved hvad er. Økonomiministeren siger, at der kan blive en økonomisk debat om, hvordan man skal definere det strukturelle underskud, men er pointen ikke, at den strukturelle balance skal beregnes på en måde, som er retvisende, og at vi skriver under, fordi vi forventer, at den bliver retvisende, men det er ikke os selv, der bestemmer, om den er retvisende.

Lykke Friis mindede om, at den tidligere regering havde en budgetlov på sit program, og det var ikke, fordi EU sagde, at vi skulle have sådan en, men fordi den daværende regering syntes, det var en god idé.

Med hensyn til hvornår vi rammer forbeholdsmuren, forstod hun, at vi potentielt kan ramme muren i forbindelse med den bøde, vi kan få, hvis vi ikke implementerer bestemmelserne på rette vis, jævnfør artikel 8, stk. 2. Hun gik ud fra, at de sanktioner, som vi ikke kan være med i i forhold til six-packen, kan vi heller ikke være med i her. Lykke Friis tilføjede, at hun havde fuld respekt for, at vi naturligvis skal afvente Justitsministeriets vurdering af den endelige tekst.

Merete Riisager henviste til, at det står sort på hvidt i det udkast, Europaudvalget har fået, at man arbejder hen imod en fælles økonomisk politik. Det må da kaldes en finanspolitisk union. Det må man da høre, hvad befolkningen mener om. I den forbindelse henviste hun til, at statsministeren for nogle uger siden havde sagt til Europaudvalget, at danskerne har sagt nej til en finanspolitisk union, da de sagde nej til euroen.

Hun mente, debatten om ansvarlighed var forvrøvet, for selvfølgelig siger vi ikke nej til at føre en ansvarlig økonomisk politik ved at vælge at føre den selv.

Hun syntes, det var en forkert præmis, når økonomiministeren henviser til, at der står i regeringsgrundlaget, at vi skal være tættere på EU. Man kan godt være optaget af, hvilken vej EU skal gå, og stadig væk sige nej til en finanspagt, som hun stadig ikke mente, Danmark ville have fordel af at være med i.

Økonomiministeren præciserede i svaret til Pia Adelsteen og Lykke Friis, at euroforbeholdet betyder, at vi ikke er med i valutaen, at vi ikke er med i Den Europæiske Centralbank, at vi er ikke med i den fælles pengepolitik, og at vi ikke bliver omfattet af sanktioner i form af bøder, hvis vi overtræder stabilitets- og vækstpagten. Sådan bliver det ved med at være.

Hvis vi kan implementere budgetloven på ordentlig vis i almindelig dansk lovgivning, og hvis vi kan få lov at regne det strukturelle underskud ud, så det respekterer danske forhold, så beder økonomiministeren om mandat til at være med i en pagt, der vil styrke dansk økonomi og europæisk økonomi. Hun mente ikke, der kunne være nogen tvivl om, hvad der ligger i det politisk. Regeringen beder om mandat til at tilslutte sig så meget som muligt i respekt af euroforbeholdet.

EU-retten er det, der gælder. Det ændrer aftalen ikke på.

I anledning af Finn Sørensens spørgsmål om EU-Domstolens og Kommissionens rolle gjorde økonomiministeren opmærksom på, at det ikke er et Kommissionsan-

liggende som sådan, men Kommissionen kan analysere landenes budgetlove og afgive en rapport, sådan at de lande, som undertegner denne aftale, kan danne sig et overblik over, om det er gjort på den rigtige måde, og eventuelt indbringe sagen for Domstolen. Domstolen skal ikke vurdere den økonomiske politik, vi fører, men på hvilken måde vi har lavet vor budgetlov. Økonomiministeren fandt det helt betryggende, at det foregår på denne måde.

Der er en finanspolitisk union mellem de danske landsdele, idet der er udligningsmekanismer og kommunal udligning, hvor man sender penge til fattige kommuner. Men der er ingenting, der gør, at man kan sige, at EU er ved at udvikle sig til en finanspolitisk union, der kommer til at ligne det. I den forbindelse gjorde økonomiministeren opmærksom på, at i det seneste udkast er ordet "fælles" gledet ud i forhold til den økonomiske politik, idet det fjerde afsnit nu handler om koordinering af den økonomiske politik.

Økonomiministeren svarede Pia Adelsteen, at kravet om, at der skal gennemføres en budgetlov, helst skal stå i forfatningen, gælder for de underskrivende parter, uanset om de er med i euroen eller ej. I den forbindelse pegede hun på, at lovhierarkiet er meget forskelligt i de forskellige lande. Vi vil behandle budgetloven, som vi behandler al anden lovgivning. Det er noget, vi vedtager i Folketinget ved de almindelige tre behandlinger. Det betyder, at hvis flertallet i Folketinget ændrer sig, kan det vedtage noget andet.

Økonomiministeren ville ikke forsøge at pådutte nogen, at de var økonomisk uansvarlige, hvis de ikke støttede finanspagten, sagde økonomiministeren til Merete Riisager. I øvrigt kendte hun ikke mange partier, der i stor busreklamer skriver: "Vi går ind for en uansvarlig økonomisk politik." De, der beslutter dette, deponerer ikke Folketingets beslutningskraft et eller andet sted langt uden for landets grænser. Det handler om, på hvilken måde vi bedst muligt varetager de danske interesser.

Det er regeringens samlede vurdering, at det vil være godt for os – hvis de betingelser, vi har stillet op, ellers opfyldes, og hvis euroforbeholdet overholdes – at vi gennemfører en budgetlov i den almindelige lovgivning. Økonomiministeren mente ikke, vi dermed overlader det til noget fremmed væsen.

Nikolaj Villumsen syntes, det var fair nok, hvis et flertal i Folketinget vedtager en budgetlov, men det interessante og nye er, at det er de andre lande, som bedømmer, om den er god nok, og at vi kan få en "dummebøde", som ryger i en stabilitetskasse, som kan redde endnu en tysk bank. Det er måske rigtigt nok, at vi ikke kan blive straffet for at overtræde vækst- og stabilitetspagten, men vi kan blive straffet for en ren national lovgivning, vi gennemfører. Det syntes han var at snige euroen ind ad bagdøren.

Pia Adelsteen gjorde det klart, at Dansk Folkeparti under ingen omstændigheder kan tilslutte sig et forhandlingsoplæg, som går ud på, at vi skal tilslutte os så meget som muligt med respekt af euroforbeholdet. Det bør komme til folkeafstemning, for det er en væsentlig beslutning for mange danskere.

Økonomiministeren præciserede, at den bødekasse, der er tale om, hænger sammen med eurolandenes permanente krisemekanisme, som eurolandene kan

trække på. Det er derfor, vi undersøger, hvordan det hænger sammen i forhold til ikke-eurolande som Danmark. Det er en af de ting, som skal opklares.

Domstolen kan generelt idømme bøder, hvis landene ikke overholder traktaten. Det gælder, uanset om vi har et euroforbehold eller ej. Økonomiministeren syntes egentlig, det var meget betryggende, at de regler, vi taler om, nu bliver overholdt, og hun fandt det positivt, at vi nu skal vedtage en budgetlov.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance havde udtrykt sig imod det.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3140 (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2012

Fødevarerministeren: Det bliver superspændende. Det er første rådsmøde på mit område, hvor Danmark sidder i formandsstolen.

Jeg forelægger én sag til forhandlingsoplæg. Det drejer sig om punkt 4 om fiske-riprotokollen med Marokko. De øvrige sager forelægger jeg til orientering.

1. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik

– Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen)

– Udveksling af synspunkter

KOM (2011) 0626

Rådsmøde 3140 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EU-note (11) – E 11 (notat af 8/11-11)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 127 (side 54, senest behandlet i EEU 14/10-11)

Fødevarerministeren: Jeg orienterede om hovedpunkterne i reformpakken på landbrug tilbage i oktober. På det kommende rådsmøde fortsætter vi gennemgangen af de 4 overordnede forslag.

Vi er nu nået til markedsordningen, som indeholder de traditionelle markedsinstrumenter til at støtte landbrugsproduktionen, det vil sige intervention, støtte til privat oplagring, støtte til enkelte sektorer, kvoter for sukker- og mælkeproduktionen, import/eksportkvoter og eksportrestitutioner.

Kommissionen lægger i store træk op til at videreføre de nuværende ordninger, dog med forskellige ændringer af de omfattede produkter og de berørte sektorer. I kan se en lang række detaljer i samlenotatet, som jeg ikke skal trætte jer med her på mødet.

Generelt har den fælles landbrugspolitik udviklet sig i en positiv retning under de seneste reformer. Vi har bevæget os bort fra tidligere tiders markedsstyring og protektionisme. Resultatet er en mere konkurrencedygtig og markedsorienteret landbrugssektor. Den udvikling skal helst fortsætte under den igangværende reform.

På rådsmødet vil drøftelsen fokusere på to aspekter, dels de ekstraordinære krisebestemmelser, dels en konkurrencedygtig og velfungerende fødevarerforsyningskæde.

Når vi tale om ekstraordinære krisebestemmelser, vil jeg gøre udvalget opmærksom på, at der også findes krisebestemmelser i forslaget om landdistriktspolitikken. Det er det, der handler om forsikringspræmier og betalinger til gensidige fonde samt kompensation for tab, der er opstået som følge af klimaforandringer. Men det er ikke det, vi skal diskutere nu.

Med hensyn til krisebestemmelserne i markedsordningen – som er det, vi skal drøfte på rådsmødet – indeholder forslaget en ekstraordinær krisereserve uden for landbrugsbudgettet. Det er vi skeptiske over for. Vi mener ikke, at der skal afsættes midler til landbruget uden for den egentlige budgetramme.

Desuden bør der kun ydes støtte til krisestyring i forbindelse med helt ekstraordinære kriser. Krisestyring bør ikke kunne udløses i forbindelse med almindelige markeds-mæssige ubalancer. Dem skal landbruget selv kunne håndtere.

Hvad angår fødevarerforsyningskæden, lægger Kommissionen op til, at både primærproducenter, men også forarbejdningsindustri og detailkæder i højere grad end nu skal organisere sig. Dette skal ske i såkaldte producentorganisationer og interprofessionelle organisationer. Det er en helt speciel EU-lingo, vi har her.

Forslaget indebærer, at det fremover bliver obligatorisk for medlemsstaterne at anerkende disse organisationer.

Der kan selvfølgelig være fordele ved en velorganiseret landbrugssektor. Det er de danske andelsselskaber et udmærket eksempel på. I den forbindelse synes jeg, det er vigtigt at påpege, at andelsselskaberne er opstået på frivillig basis, og at de overholder de almindelige konkurrenceregler. Her taler vi om nogle organisationer, der er bygget op nedefra og ikke oppefra. Det ville være klogt, om det samme kom til at gælde de organisationer, der dannes i EU-regi. Organisationerne bør heller ikke have adgang til at gennemføre markedsregulering. Vi mener faktisk ikke, at landbruget har brug for yderligere lag af regulering og styring af markedet.

2. Formandskabets arbejdsprogram for første halvår af 2012

– Præsentation

Rådsmøde 3140 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Fødevareministeren: Det danske formandskab har nu overtaget stafetten fra det polske formandskab. Hele Kommissionen har været i København i sidste uge. Vi har fire overordnede prioriteringer for vort formandskab:

- Et ansvarligt Europa.
- Et grønt Europa.
- Et dynamisk Europa.
- Et sikkert Europa.

Der er en række vigtige sager på den europæiske dagsorden på vores område. Lad mig blot nævne:

- Reformen af landbrugspolitikken.
- Reformen af fiskeripolitikken.
- Antibiotikaresistens.
- Dyrevelfærd.
- Økologi.
- Kødkontrol.

Det er emner, vi vil sætte fokus på. Det er de emner, som jeg vil præsentere på det kommende rådsmøde.

Vi vil komme tilbage til indholdet i sagerne her i Europaudvalget i løbet af det kommende halve år, efterhånden som de behandles i Rådet.

Pia Adelsteen spurgte, om fødevareministeren havde tænkt sig at tage sagen om salg af lokale produkter op. Der er kommet en regel om, at hvis f.eks. et slagteri i Sønderjylland har lavet en lokal spegepølse, kan man maksimalt sælge den 50 km fra slagteriet, hvilket forhindrer, at spegepølsen kan købes på Bornholm. Hun håbede, fødevareministeren kunne tage sagen op, således at kilometergrænsen blev udvidet, eller sådan at Danmark blev betragtet som en region.

Fødevareministeren henviste til, at hun havde overtaget sagen om de lokale produkter fra sin forgænger, og at man i årevis havde forsøgt at forhandle med Kommissionen, men Kommissionen vil ikke tillade, at man bruger en bagatelgrænse, som tager sigte på gårdbutikker, i større virksomheder, som sælger til hele landet. De skal af hensyn til fødevarerens sikkerhed godkendes som engrosvirksomheder. Fødevareministeren ville ikke stikke de pågældende virksomheder blår i øjnene ved at sige: "Det skal jeg nok snakke med kommissæren om", for der var ikke noget at gøre.

3. (Evt.) Kommissionens strategi for beskyttelse af dyr og dyrevelfærd for 2011-2015

– Præsentation

KOM (2012) 0006

Rådsmøde 3140 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Fødevareministeren: Kommissionen har i går fremsat en dyrevelfærdsstrategi for 2012-2015. På rådsmødet vil der være en første præsentation af strategien, men der forventes ikke en egentlig drøftelse blandt medlemsstaterne på det kommende rådsmøde.

Kommissionen fokuserer i strategien på behovet for at styrke en ensartet håndhævelse af de eksisterende EU-regler om dyrevelfærd. Det var netop en af anbefalingerne i evalueringsrapporten om den hidtidige dyrevelfærdspolitik. En mere konsistent håndhævelse af reglerne kan blandt andet fremmes gennem en bedre vejledning til myndighederne og øget samarbejde og erfaringsudveksling blandt medlemsstaterne.

Kommissionen lægger også op til, at der på længere sigt skal gennemføres en overordnet, tværgående EU-retsakt om dyrevelfærd. Konkret lægges der op til, at en sådan retsakt blandt andet skal styrke forbrugernes muligheder for at støtte dyrevelfærden gennem deres valg.

Fra dansk side har vi set frem til Kommissionens strategi. Vi sætter jo fokus på dyrevelfærd under det danske formandskab, når vi sammen med Kommissionen afholder en konference i Bruxelles om EU's fremtidige politik for dyrevelfærd.

På konferencen skal vi drøfte flere af de samme ting, som Kommissionen behandler i strategien, navnlig styrkelse af håndhævelsen og styrkelse af forbrugernes rolle, når det kommer til at forbedre dyrevelfærden i EU ud over det, der følger af de lovgivningsmæssige minimumskrav.

Pia Adelsteen syntes, det var rigtigt godt, hvis vi arbejder for, at reglerne bliver implementeret ordentligt, men rejste spørgsmålet om dyretransport, hvor der foreligger et hørings svar fra International Transport Danmark og Dansk Transport og Logistik om, om man bør harmonisere køre- og hviletidsbestemmelserne med transporttiden for dyr, og at man også bør harmonisere pladskravet. Hun spurgte, om det er noget, fødevareministeren vil tage op.

Fødevareministeren glædede sig over støtten til, at vi skal have benhård fokus på implementeringen. Hun havde helt klart den holdning, at der skal være en maksimal grænse for, hvor langt man må transportere slagtedyr. Spørgsmålet om køre- og hviletid hører ikke hjemme her, men vi kan tage det med i de løbende drøftelser, vi har med Kommissionen.

Per Clausen mente, det var vigtigt, at regeringen gør noget ved regeloverholdelsen, således som man lægger op til, men nogle af reglerne er for dårlige. Han pegede på, at der har været en enorm vækst i antallet af dyr, som transporteres, og vi får at vide, at nogle af de særregler, vi har indført i Danmark, kommer under

pres fra EU's side. Derfor ville han opfordre fødevareministeren til at bringe spørgsmålet om transport af dyr på dagsordenen, når det overhovedet var muligt, med henblik på at få strammet op på reglerne.

Fødevareministeren var enig i, at vi må prøve at få reglerne strammet op. Det er regeringen meget opmærksom på. Fødevareministeren havde redegjort for, hvad Kommissionen mente, og den fokuserede på regeloverholdelse. I relation til nye regler skal der dels være den konference, fødevareministeren nævnte i sit første indlæg, og dels mente fødevareministeren, transportreglerne skulle justeres.

FO 4. Henstilling til Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko

– Tidlig forelæggelse

Rådsmøde 3140 – bilag 1 (sammenotat side 19)

EUU alm. del (11) – bilag 193 (notat om ophævelse af den midlertidige anvendelse af protokollen)

EUU alm. del (11) – bilag 61 (evalueringsrapport del 1)

EUU alm. del (11) – bilag 62 (evalueringsrapport del 2)

EUU alm. del (10) – bilag 540 (fortroligt) (evalueringsrapport om fiskeripartnerskabsaftale med Marokko)

EUU alm. del (10) – bilag 454 (uofficiel note fra Kommissionen om analyse af fiskeripartnerskabsaftale med Marokko)

EUU alm. del (11) – bilag 232 (henv. af 17/1-12 fra Afrika Kontakt)

Fødevarerministeren: Europa-Parlamentet besluttede umiddelbart inden jul – faktisk om morgenen, da vi havde rådsmøde sidst – at man ikke ville godkende den etårige forlængelse af fiskeriprotokollen til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko. Fiskeriprotokollen kan derfor ikke endeligt indgås. Det betyder, at den midlertidige anvendelse af protokollen er ophørt, og fiskeriet er indstillet, fartøjerne er taget hjem. Udvalget er blevet skriftligt orienteret herom.

Nu skal der så startes en ny forhandling. Kommissionen har nu fremlagt et udkast til Rådets afgørelse om at bemyndige Kommissionen til at forhandle om en ny fiskeriprotokol.

Udkastet indeholder et forhandlingsmandat, som overordnet skal sikre fremme af bæredygtigt og ansvarligt fiskeri samt sikre overholdelse af international ret i forbindelse med Vestsahara.

Kommissionen søger i udkastet til forhandlingsmandat at imødekomme den kritik, der har været af den tidligere protokol. Her er der strammet op. Det indebærer blandt andet en klausul om konsekvenserne i tilfælde af, at menneskerettigheder og demokratiske principper overtrædes.

I forhold til Vestsahara præciserer forhandlingsmandatet, at Marokko skal forsikre EU om, at man opfylder sine internationale forpligtelser.

Det afgørende er her, at implementeringen af fiskeripartnerskabsaftalen skal komme lokalbefolkningen i Vestsahara til gode. Helt konkret skal Marokko derfor jævnligt rapportere om de økonomiske og sociale effekter af den sektorstøtte, der ydes under fiskeriprotokollen, herunder den geografiske fordeling – altså hvad der går til Vestsahara.

Evalueringsrapporten om den tidligere protokol beskriver en række problematiske forhold, blandt andet i forhold til bestandssituationen for mange bestande, bifangster og discard samt aftalens manglende bidrag til at implementere Marokkos sektorpolitik. Det skal der selvfølgelig tages hånd om i en ny protokol.

Der er ikke modtaget yderligere dokumentation om, hvordan aftalen kommer Vestsaharas lokalbefolkning til gode.

Der er fortsat mange problematiske forhold i relation til aftalen med Marokko, særligt hvad angår dokumentation og bestandssituationen.

Jeg er derfor glad for, at Kommissionens udkast til forhandlingsmandat bestræber sig på at tage højde for den hidtidige kritik.

Derfor er min holdning, at Kommissionen gives mandat til at forhandle en ny aftale med Marokko, der på snæver vis bygger på de principper og retningslinjer, som beskrives i forhandlingsmandatet.

Resultatet af forhandlingerne skal godkendes af Rådet og Europa-Parlamentet og vil blive forelagt Europaudvalget, når der fremlægges et forslag til formel godkendelse af fornyelse af fiskeriprotokollen. Vi taler altså om to stadier. Først skal man godkende mandatet. Når der så kommer en aftale, skal vi godkende aftalen.

Danmark vil henholde sig til de principper, som der var enighed om på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Fødevarerudvalget den 12. januar 2011.

Det betyder blandt andet, at vi fra dansk side stiller krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling samt forbedret bestandsrådgivning og forbedret kontrol.

Derudover lægger vi vægt på, at fiskeriet alene foregår på et overskud.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side støtter udkastet til forhandlingsmandat, idet man:

- Henholder sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg den 12. januar 2011.
- Lægger afgørende vægt på, at det sikres, at forhandlingsmandatet pålægger Kommissionen at forhandle en ny fiskeriprotokol, der vil være til gavn for Vestsaharas lokalbefolkning.

Lone Lokindt mente, det ville være nemmere, hvis farvandet ud for Vestsahara ikke var inkluderet i aftalen, men var glad for, at fødevarerministeren sagde, vi under alle omstændigheder skal sikre os, at aftalen bliver til gavn for Vestsaharas befolkning. Hun fandt, at forholdet mellem Marokko og EU er problematisk, og bad om en uddybning af, hvad det betyder, når der står, at Kommissionen vil overveje andre muligheder, som har til hensigt at sikre fuld overensstemmelse med international lov.

Per Clausen var forbavset over det forhandlingsoplæg, fødevarerministeren forelagde, idet han mente, der i sin tid, da man afviste at forlænge aftalen, var enighed i udvalget om, at vi ikke mente, man kunne lave en aftale med en besættelsesmagt, som omfatter en del af det område, der er besat, og at vi ikke mente, at den aftale, man ville forlænge, baserede sig på det princip, der handler om, at man kun må fiske på overskydende ressourcer. I første omgang tabte vi sagen, men nu har Europa-Parlamentet givet os ret.

Nu forelægger Kommissionen et nyt forhandlingsmandat, og man henviser til, at en af betingelserne for en aftale er, at Marokko skal overholde sine forpligtelser i henhold til international lov. Per Clausen mente, Marokko kun kunne overholde sine forpligtelser ved at trække sig ud og lade befolkningen i Vestsahara selv bestemme, hvor de ville høre til. I den forbindelse henviste han til kravene fra FN.

Man siger også, at Marokko skal fremlægge dokumentation for, at aftalen kommer befolkningen i Vestsahara til gode. Per Clausen var en lille smule skeptisk over for, at besættelsesmagten skal redegøre for dette.

Enhedslisten mener, det bør være den danske position, at vi ikke kan lave en aftale med Marokko, som omfatter Vestsahara og det hav, som ligger ud for Vestsahara.

Man siger, at der kun må fiskes på overskud, men den har man ikke overholdt hidtil. Per Clausen spurgte, om det i virkeligheden går ud på, at man vil stille krav, som ikke kan opfyldes.

Enhedslisten kan altså ikke støtte forhandlingsoplægget.

Pia Adelsteen havde ingen problemer med forhandlingsoplægget.

Fødevarerministeren svarede Lone Loklindt, at det står meget klart, at der skal afrapporteres jævnlige, sådan at vi hele tiden kan holde øje med udviklingen.

Fødevarerministeren sagde i anledning af Per Clausens udtalelse om, at forhandlingsoplægget var i modstrid med det mandat, regeringen havde fået sidst, at hun havde faktisk været i arkiverne og set, hvad der blev sagt i Europaudvalget, sidste gang sagen var oppe. Diskussionen gik på, om det ville komme lokalbefolkningen til gode. Der var ikke en principiel modstand mod at forhandle med Marokko. Vi fik jo medhold i Europa-Parlamentet, og Kommissionen skal nu gå ud og forhandle forfra. Fødevarerministeren havde talt med kommissæren og internationale journalister og vidste, at der var udbredt skepsis med hensyn til, om man overhovedet kunne opnå en aftale med Marokko, idet der er tale om et meget, meget snævert forhandlingsmandat. Vi har kritiseret, at evalueringsrapporterne ikke er offentlige, og det arbejder vi fortsat behårdt på at de bliver. Fødevarerministeren gjorde opmærksom på, at hvis ikke vi indgår en fiskeriaftale med Marokko, så vil konsekvensen være, at fiskene blive fisket på private aftaler uden overvågning og uden kontrol.

FN's regler går ud på, at man godt må udnytte ressourcer i ikke-selvstyrende områder, men det skal komme befolkningen til gode. Det er netop det, vi lægger vægt på.

Fødevarerministeren mente godt, man som udgangspunkt kunne bakke op om det meget snævre forhandlingsmandat til Kommissionen, og tilføjede, at man jo skulle tage stilling til sagen igen, når der foreligger et resultat af forhandlingerne.

Per Clausen var stadig skeptisk over for, at det er besættelsesmagten, der skal rapportere om, hvordan det går. Måske kan man lave en aftale, der ser kønnere ud, men i praksis kommer det til at gå lige så skidt som nu. Han anerkendte, at mandatet et bedre end det tidligere, men mente ikke, det var godt nok.

Fødevareministeren syntes, det var fair nok, at Enhedslisten har en anden holdning end regeringen, men glædede sig over, at Enhedslisten anerkender, at der er tale om et temmelig stramt mandat, og gentog, at vi først lukker sagen, når vi har set, hvad forhandlingsresultatet går ud på.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Enhedslisten havde ytret sig imod det.

5. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i EU's fjernområder

– Tidlig forelæggelse

KOM (2010) 0498

Rådsmøde 3140 – bilag 1 (samlenotat side 24)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 38 (side 1623, senest behandlet i EUU 24/9-10, punktet ikke omtalt)

Fødevarerministeren: Forslaget handler om særlige landbrugsforanstaltninger i EU's såkaldte fjernområder – det er for eksempel de tidligere franske kolonier og de kanariske øer i Spanien.

Forslaget drejer sig primært om tilpasning til Lissabontraktatens bestemmelser om delegerede retsakter og gennemførelsesbestemmelser.

Derudover er der en række mindre ændringer af forordningen med henblik på at forenkle og præcisere reglerne. For eksempel foreslår Kommissionen, at procedurerne gøres mere fleksible og effektive, når medlemsstaterne skal fremlægge programmer.

Der er tale om en tidlig forelæggelse her i udvalget forud for forhandlingerne mellem formandskabet og Europa-Parlamentet om at finde en løsning i førstebehandling af forslaget.

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg har bl.a. foreslået et øget budget og mulighed for kompensation, hvis fjernområderne bliver negativt ramt af fremtidige handelsaftaler og reformer af landbrugspolitikken.

Europa-Parlamentet presser på for at komme videre med forslaget, og det bliver nu op til det danske formandskab at indlede forhandlingerne.

7. Siden sidst

Fødevareministeren: Jeg vil ikke nævne nogen punkter under siden sidst, men jeg vil sige, at jeg synes, vi er kommet rigtigt godt fra start i forhold til Kommissionen. Der har været arbejdet på dette EU-formandskab i årevis, også under den tidligere regering, og alt kører indtil videre efter planen. Der er store forventninger til os, det kan jeg lige så godt sige allerede nu. Kommissærerne har sagt, at de synes, det virker velplanlagt. De glæder jeg mig over. Jeg glæder mig til at komme ned og komme i gang på mandag på mødet.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3143 (almindelige anliggender) den 27. januar 2012

Dagsordenspunkt 1 hører under Finansministeriets ressort.

De øvrige dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort.

Alle punkterne blev forelagt af europaministeren.

Europaministeren: Jeg vil i dag forelægge punkterne på rådsmødet vedrørende almindelige anliggender.

Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen, som er af særlig interesse.

De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle punkterne er denne gang til orientering.

1. EU's flerårige finansielle ramme for perioden 2014 til 2020

– Politisk drøftelse

KOM (2011) 0500, KOM (2011) 0403, KOM (2011) 0398, KOM (2011) 0510, KOM (2011) 0511, KOM (2011) 0512

Rådsmøde 3143 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2011) 0500 – bilag 3 (grund- og nærhedsnotat af 27/7-11)

KOM (2011) 0510 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 27/7-11)

KOM (2011) 0500 – bilag 1 (den franske regerings erklæring)

KOM (2011) 0500 – bilag 2 (henvendelse fra Europa-Kommissionens repr. i KBH)

KOM (2011) 0500 – bilag 4 (henvendelse fra Concord Danmark af 9/11-11)

EU-note (10) – E 53 (note om EU's flerårige finansielle ramme af 10/8-11)

Udvalgsmødereferater:

Senest behandlet i EUU 30/11-11 (referat endnu ikke omdelt)

EUU alm. del (11) – bilag 225 (side 207, behandlet i EUU 11/11-11)

EUU alm. del (11) – bilag 28 (side 1608, behandlet i EUU 9/9-11)

Rådsmøde 3106+3107 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 13/7-11)

Europaministeren: Formandskabet vil på rådsmødet lægge op til en drøftelse af den flerårige finansielle ramme for EU's budget 2014-20 – den såkaldte MFF. Det vil være den første drøftelse blandt udenrigs- og europaministrene under dansk formandskab. Formandskabet lægger op til, at medlemslandene denne gang drøfter hovedprioriteter for den samlede ramme og landenes holdning til det overordnede udgiftsniveau.

Under det polske formandskab har vi drøftet de enkelte udgiftskategorier hver for sig i en "bottom-up" tilgang. Det kommer også til at ske under det danske for-

mandskab, men det er hensigtsmæssigt, at landene nu også begynder at forholde sig til det overordnede niveau, og hvilke områder de særligt vil prioritere. Det er nødvendigt for fremdriften i forhandlingerne, at landene får en mere klar forståelse af forhandlingssituationen – den samlede "landingsbane" kan man godt sige – og dermed også tvinges til at begynde at nærme sig hinanden.

Målet for formandskabet er – i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i december – at nå frem til et aftalegrundlag, der kan danne basis for de afsluttende forhandlinger. Det Europæiske Råd ønsker, at forhandlingerne afsluttes inden udgangen af 2012.

Set fra national dansk side lægger regeringen meget betydelig vægt på, at EU's budget skal afspejle, at medlemsstaterne for øjeblikket gennemfører væsentlige bestræbelser for at konsolidere deres offentlige finanser. Kommissionens forslag er i lyset heraf klart for højt. Den danske holdning er som bekendt i lighed med en række andre medlemsstater, at EU's udgifter skal holde sig inden for en samlet ramme på 1 pct. af EU's BNI og således bør reduceres med minimum 100 mia. euro i forhold til Kommissionens forslag. Inden for en sådan ramme bør der ske en væsentlig modernisering med fokus på tiltag, der understøtter vækst og beskæftigelse samt miljø, klima og energi gennem reelle omprioriteringer. Miljø, klima og energi bør desuden generelt indgå som tværgående hensyn på tværs af budgettets udgiftsområder.

Pia Adelsteen spurgte, hvad der ligger i, at man i papirerne skriver, at der er udtrykt skepsis over for omfanget af poster uden for budgettet.

Europaministeren mente, at det, der henvises til i papirerne, er, at man må være opmærksom på, at bevillingerne skal stå på selve budgettet og ikke kun i nogle appendiks eller bevilges ad andre kanaler. Det er et synspunkt, den danske regering deler. EU skal ikke have en række cigarkasser ved siden af budgettet.

2. Præsentation af det danske EU-formandskabs arbejdsprogram

– *Præsentation*

Rådsmøde 3143 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Europaministeren: På rådsmødet skal jeg præsentere det danske formandskabsprogram og prioriteter. Regeringen fremlagde fredag den 6. januar det danske formandskabsprogram, der bærer titlen "Europa i arbejde".

Programmet bygger på den forespørgselsdebat, som fandt sted i Folketinget den 15. december, og den vedtagelse, der i den forbindelse blev vedtaget med et bredt flertal.

Der var som bekendt bred støtte til de fire prioriteter, som samtidig udgør programmets fire hovedoverskrifter: Et ansvarligt, dynamisk, grønt og sikkert Europa. Prioriteterne dækker bredt og giver en retning for det arbejde, der skal udføres under formandskabet.

Jeg ser frem til en fortsat løbende dialog med partierne om sagerne og substansen igennem formandskabet.

På baggrund af de mange positive tilkendegivelser, som regeringen hidtil har fået fra Kommissionen og andre medlemslande, er det er min forventning, at der på rådsmødet vil være bred opbakning til det danske formandskabsprogram og prioriteter.

3. Opfølgning på Det Europæiske Råd den 9. december 2011

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3143 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Det Europæiske Råd 09/12-11 – bilag 9 (formandskabets konklusioner)

Udvalgsmødereferater:

Senest behandlet i EUU 30/11-11 (referat endnu ikke omdelt)

Europaministeren: På Det Europæiske Råds møde den 9. december var hovedemnet endnu en gang håndteringen af statsgældskrisen og især spørgsmålet om traktatændringer med henblik på at styrke den finansielle disciplin i eurozonen. Da man ikke kunne nå til enighed mellem alle 27 lande, er 26 lande nu gået videre i processen med udarbejdelse af den mellemstatslige aftale.

På mødet i december drøftede man også en række andre økonomiske emner. Kommissionens årlige vækstundersøgelse blev hilst velkommen, og der blev gjort status for europluslandenes implementering af de nationale tiltag på beskæftigelsesområdet. Både vækst og beskæftigelse er sat på dagsordenen for et uformelt møde blandt Det Europæiske Råds medlemmer den 30. januar, og det vil jeg vende tilbage til om lidt.

Det Europæiske Råd drøftede også en række energispørgsmål, som er en central prioritet for det danske formandskab, og konklusionerne fra mødet i december udgør et godt grundlag for formandskabets videre arbejde. Dette gælder f.eks. energieffektivitet og den langsigtede strategi på klima- og energiområdet frem mod 2050.

Det Europæiske Råd drøftede derudover også EU's udvidelse, hvor man anerkendte Montenegros fremskridt og forventede at kunne åbne tiltrædelsesforhandlinger i juni. Der var også tilfredshed med Serbiens fremskridt, og det ventes, at Rådet i februar vil kunne træffe beslutning om tildeling af kandidatstatus til landet. En beslutning der i givet fald vil skulle bekræftes på Det Europæiske Råd i marts. Endelig afholdt man en ceremoni i anledning af undertegnelsen af Kroatiens tiltrædelsestraktat.

På det udenrigspolitiske område sendte Det Europæiske Råd et tydeligt signal til Iran om, at EU er parat til at gennemføre yderligere sanktioner mod regimet. Dette vil også blive drøftet på udenrigsrådsmødet den 23. januar.

Endelig blev der på dansk initiativ indføjet et afsnit i konklusionsteksten om processen for forhandlingerne om den førnævnte flerårige finansielle ramme under dansk formandskab. De videre forhandlinger på politisk niveau under dansk formandskab påbegynder som nævnt netop på rådsmødet den 27. januar.

En del af opfølgningen på Det Europæiske Råds møde i december vil også finde sted på det uformelle møde blandt medlemmerne af Det Europæiske Råd, der finder sted mandag den 30. januar. Forud for mødet i Rådet for Almindelige Anliggender vil der være et uformelt morgenmads møde med den faste formand for Det Europæiske Råd, hvor der vil være en drøftelse af det uformelle møde.

Det ventes, at dagsorden for det uformelle møde vil være finanspagten, vækst- og beskæftigelse samt håndtering af gældskrisen. For så vidt angår finanspagten ventes man på mødet den 30. januar at nå til overordnet enighed om pagtens indhold. I øvrigt vil jeg om den sag henvise til økonomi- og indenrigsministerens forelæggelse for udvalget tidligere i dag.

Det er positivt, at det uformelle møde i Det Europæiske Råd også vil fokusere på vækst og beskæftigelse. Konsolidering og strukturreformer er en afgørende forudsætning for vækst, men samtidig skal vi tage alle de yderligere tiltag, vi kan for at fremme vækst og beskæftigelse. Dette står også centralt i det danske formandskabsprogram.

Vi vil arbejde for at fremme forslagene i akten for det indre marked mest muligt og forhåbentlig afslutte forhandlingerne om nogle af forslagene. Vi vil arbejde for et EU-budget, der fremmer vækst, herunder forskning og innovation. Vi ønsker at sætte en ambitiøs dagsorden for grøn vækst, og vi vil se på beskæftigelsespolitiske tiltag, der kan få flere europæere i arbejde. Vi vil arbejde for, at det uformelle møde giver bedst mulige forudsætninger for formandskabets videre arbejde med at fremme vækst og beskæftigelse, herunder inden for det indre marked og grøn vækst.

4. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 1.-2. marts 2012

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3143 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Europaministeren: På rådsmødet på næste fredag vil vi også have en første drøftelse af mødet i Det Europæiske Råd den 1.-2. marts. Det er det første formelle møde i Det Europæiske Råd under dansk formandskab.

På nuværende tidspunkt foreligger dagsordenen for mødet ikke, men jeg forventer, at fokus endnu engang vil ligge på en række økonomiske emner. Først og fremmest vil man skulle drøfte det europæiske semester, som gennemføres fuldt ud for første gang under dansk formandskab. Derudover ventes Det Europæiske Råd at skulle følge op på europluspagten og på Kommissionens årlige vækstundersøgelse. Det Europæiske Råd vil også skulle drøfte vækstfremmende tiltag og de fremskridt, der er gjort på området. Det er et emne, som vi i regeringen lægger stor vægt på.

Det Europæiske Råd ventes også at skulle drøfte innovation på mødet i marts. Det vil ske som opfølgning på den drøftelse, man havde i Det Europæiske Råd i februar 2011. Også dette er et emne, som regeringen finder meget vigtigt. Endelig forventes Det Europæiske Råd at bekræfte Rådets eventuelle beslutning om tildeling af kandidatstatus til Serbien, hvilket vi fra regeringens side som før nævnt støtter.

Drøftelsen på fredag er som sagt kun indledende, og der vil som sædvanligt være en mere substantiel forberedelse af mødet i Det Europæiske Råd på rådsmødet i næste måned. Jeg vil derfor vende tilbage med en mere detaljeret forelæggelse forud for rådsmødet i februar.

5. Eventuelt – Ungarn

Europaministeren: Endelig vil vi på rådsmødet under punktet eventuelt også skulle drøfte situationen i Ungarn, hvor Kommissionen vil kunne redegøre for dens bekymringer og de seneste tiltag, og hvor der bliver lejlighed til, at medlemslandene kan stille spørgsmål og Ungarn kan redegøre for den ungarske regerings syn på sagen.

Jeg vil ikke gå i nærmere detaljer om det under dette dagsordenpunkt, men henvise til besvarelsen af samrådsspørgsmål C vedrørende forfatningsændringerne i Ungarn, der som bekendt finder sted senere i dag.

Eva Kjer Hansen syntes, det var fint, at man drøftede Ungarn under det næste punkt på Europaudvalgets dagsorden. Hun ville blot sikre sig, at europaministeren så under dette punkt ville redegøre for, hvad Danmark havde tænkt sig at sige på rådsmødet.

Tilsyneladende har der skullet et markant pres til for at få det danske formandskab til at sætte sagen på dagsordenen for rådsmødet. Hun forstod på medierne, at det var Belgien, der havde ønsket den på dagsordenen.

Europaministeren sagde, at der ikke havde været lagt noget pres på Danmark, men der havde været en diskussion blandt medlemsstaterne om, hvorvidt emnet skulle rejses på det kommende rådsmøde. Nogle lande havde været tilbageholdende, fordi det er en sag, der primært angår Kommissionen. Andre lande – herunder Beneluxlandene med Belgien i spidsen – havde ønsket en diskussion og havde bedt om at få sagen på under "Eventuelt". Fra dansk side hilste man dette velkomment, og som formandskabsland havde man sonderet terrænet i Coreper på ambassadørniveau, hvor der var forskellige holdninger. Så sent som dagen før havde europaministeren haft en samtale med den belgiske udenrigsminister, som ønskede sagen taget op, hvilket vi fra dansk side havde hilst velkommen.

Vi har sagt hele vejen igennem, at loven skal holdes, og det samme gælder de traktater, vi indgår på EU-plan. Derfor skal Ungarn selvfølgelig som alle andre lande efterleve traktaten. Men det er Kommissionen, der er "traktatens vogter", og det er Kommissionens opgave at påse, at Ungarn efterlever de fælles spilleregler. Kommissionen har nu indledt en traktatkrænkelssag på tre konkrete punkter, og der kommer måske flere. Derudover har man taget en række initiativer, som europaministeren gik ud fra at man fik lejlighed til at diskutere under drøftelsen af samrådsspørgsmålet under det næste punkt på Europaudvalgets dagsorden.

Eva Kjer Hansen spurgte, hvilke lande der havde været tilbageholdende med hensyn til at sætte sagen på dagsordenen.

Hun ville gerne vide, hvad Danmark ville sige på rådsmødet. Hun havde forstået, at vi bakker op om, at Kommissionen indleder en traktatkrænkelssag, men vil Danmark også gøre nogle politiske synspunkter gældende?

Europaministeren havde fået det råd, at han ikke på et åbent møde i Europaudvalget burde nævne, hvilke holdninger konkrete lande havde, men det er 2-3 lande, som har en anden holdning end Belgien.

Den danske holdning rent politisk er krystalklar. Vi mener, at alle EU-lande skal overholde de demokratiske spilleregler, som EU bygger på. Derfor mener vi også, at det er uacceptabelt, hvis der er nogle lande, der ikke gør det. Hvis de ikke overholder spillereglerne, må de rette deres lovgivning ind, sådan at de overholder dem. I praksis sker der det, at Kommissionen rejser en sag, og hvis Ungarn ikke efterlever reglerne, må Domstolen træffe en beslutning.

Eva Kjer Hansen pegede på, at der er flere handlemuligheder. Vi kan vælge at lukke mødet nu, eller Europaudvalget kan få et fortroligt skriftligt svar.

Europaministeren havde ikke noget imod, at man lukkede mødet, for han havde ingen problemer med at give oplysningerne, blot det foregik på den rette måde

Herefter lukkede formanden mødet.

Punkt 5. Samråd med europaministeren vedr. samrådsspørgsmål C om forfatningsændringerne i Ungarn

EUU alm. del (11) – samrådsspørgsmål C

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

"Hvordan forholder ministeren sig til forfatningsændringerne i Ungarn, som trådte i kraft 1. januar i år, herunder begrænsninger af ytringsfriheden og indskrænkninger af mediepluralisme samt at domstolens og nationalbankens uafhængighed er sat under pres? Hvilke initiativer vil Danmark tage for at sikre, at Ungarn vil leve op til værdierne om frihed, demokrati, ytringsfrihed og pluralisme som beskrevet i Lisabontraktatens artikel 2?"

Eva Kjer Hansen begrundede samrådsspørgsmålet, som var stillet den 5. januar. Hun takkede europaministeren for, at han ville besvare samrådsspørgsmålet, men nævnte, at hun havde ønsket en besvarelse fra statsministeren og havde klaget til Folketingets præsidium over, at statsministeren ikke ønskede at komme i samråd om sagen. Hun tilføjede, at hun syntes, regeringen hidtil havde været meget tilbageholdende med at ytre sig om situationen i Ungarn.

Europaministeren: Jeg er meget glad for på regeringens vegne som europaminister at få lov til at besvare et spørgsmål, der i den grad angår Europa. Derfor mener regeringen, det er helt på sin plads, at det er undertegnede, der besvarer spørgsmålet.

Der er sket meget, siden samrådsspørgsmålet blev stillet. Det er min opfattelse, at regeringen har været meget aktiv i forhold til Ungarn, hvilket også vil fremgå af den besvarelse, jeg nu vil give.

Udvalgets formand har stillet spørgsmål vedrørende situationen i Ungarn, og hvordan det sikres, at Ungarn lever op til EU's traktater og love.

Det er en sag, som har optaget mig og regeringen meget i de sidste par uger, og det er derfor et spørgsmål, som jeg hilser velkommen. For der er tale om en vigtig sag.

Lad mig starte med at gøre én ting helt klart: Det er denne regerings opfattelse, at alle medlemslande skal leve op til EU's traktater og love. Det gælder naturligvis også Ungarn. Og det er en særlig alvorlig sag, når der rejses bekymringer om, hvorvidt et land overholder centrale regler om bl.a. domstoles og centralbankers uafhængighed.

Retsstatsprincippet er et grundlæggende princip i EU. Det betyder, at alle parter er forpligtede til at overholde reglerne. Men det betyder også, at Ungarn naturligvis har ret til en fair behandling. Og det første skridt i en fair behandling er en grundig analyse. For en alvorlig sag fortjener en alvorlig behandling. Derudover skal den videre behandling af sagen ske i henhold til de kendsgerninger, der kommer frem. Alvorlige anklager skal være grundlagt i bekymringer om konkrete forhold. Og sagen skal behandles i henhold til de procedurer, der gælder.

Spillereglerne er klare. Kommissionen er "traktatens vogter", og det er meget positivt, at Kommissionen – i øvrigt med fuld opbakning fra det danske formandskab – har vist handlekraft ved at gennemføre en hurtig, men grundig analyse, og at Kommissionen har skredet til handling på de punkter, hvor de er bekymrede over den ungarske lovgivnings overensstemmelse med EU-retten.

Kommissionen traf således i tirsdags beslutning om at iværksætte det første skridt i en traktatkrænkelsesprocedure vedrørende tre områder i den ungarske lovgivning, hvor Kommissionen har bekymringer om, hvorvidt den ungarske lovgivning er i overensstemmelse med EU-retten.

For det første er Kommissionen bekymret ved den ungarske centralbanks uafhængighed, hvor en række tiltag kan være i strid med artikel 130 i traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde om ECB og de nationale centralbankers uafhængighed.

For det andet gælder det nedsættelsen af pensionsalderen for dommere og anklagere, der har betydet afskedigelse af mere end 200 dommere. Kommissionen ser hermed en risiko for brud på overholdelse af et EU-direktiv, der bl.a. forbyder diskrimination på baggrund af alder.

For det tredje er Kommissionen bekymret over manglende overholdelse af forpligtelsen til en uafhængig databeskyttelsesmyndighed, som er fastlagt i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmådes artikel 14.

Derudover har Kommissionen udbedt sig yderligere information relateret til domstolene, hvor Kommissionen vil foretage yderligere undersøgelser om domstolenes uafhængighed.

Kommissionen – herunder kommissionsformand Barroso og kommissær Reding, der har ansvaret for retfærdighed og grundlæggende rettigheder – har også gjort det klart, at Kommissionen er fuldt opmærksomme på de bredere spørgsmål om retsstatsprincipperne i Ungarn.

Den videre proces vil nu være, at Ungarn og Kommissionen går i en tæt dialog om den ungarske lovgivnings overensstemmelse med EU-retten. Hvis ikke Kommissionen er tilfreds med Ungarns besvarelse, kan Kommissionen kræve lovgivningen ændret. Hvis Ungarn og Kommissionen ikke kan blive enige, kan Kommissionen i sidste ende indbringe sagen for EU-Domstolen. I første omgang gives Ungarn nu én måned til reagere på de bekymringer, som Kommissionen har rejst over for dem.

Jeg vil gerne slå fuldstændig og helt klart fast, at den danske regering og det danske formandskab fuldt ud støtter Kommissionen i dens arbejde med at sikre, at de punkter, som Kommissionen peger på i den ungarske lovgivning, lever op til EU-retten.

Endvidere støtter vi det værdifulde arbejde, som Europarådet, herunder Venedig-Kommissionen, har udført og fortsat vil udføre i forhold til Ungarn. Vi må ikke glemme, at det netop var dialogen mellem Venedig-Kommissionen og Ungarn, der i foråret fik den ungarske regering til at imødekomme en række kritikpunkter og dermed ændre udkastet til forfatning. Europarådets generalsekretær, den tidli-

gere norske statsminister Thorbjørn Jagtland, har i et brev af 11. januar tilbudt den ungarske regering, at de lovforslag, der implementerer den nye forfatning, undersøges af Europarådets eksperter, og at Venedig-Kommissionen stiller sig til rådighed. Europarådets opgave er netop at sikre, at Europarådets medlemslande lever op til menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincipper.

Jeg forventer selvfølgelig af Ungarn, at landet vil sikre, at den ungarske forfatning og lovgivning er i overensstemmelse med EU-retten. Det har vi fra den danske regerings side givet udtryk for over for den ungarske regering, både fra statsministerens side i forhold til den ungarske statsminister og fra min side over for min ungarske kollega. Det er også præcis det, jeg på formandskabets vegne gav udtryk for i debatten i Europa-Parlamentets plenar i onsdags, hvor også den ungarske premierminister Victor Orbán og Kommissionsformand Barroso deltog. Både statsministeren og jeg har også været i tæt kontakt med Kommissionen i sagen.

Jeg finder det positivt, at den ungarske premierminister i et brev stilet til Kommissionsformand Barroso klart tilkendegiver, at den ungarske regering vil gøre alt, der er nødvendigt for at finde en løsning så hurtigt som muligt. Premierministeren forsikrer også, at langt størstedelen af forholdene kan løses hurtigt, idet den ungarske regering i disse tilfælde er enige i de spørgsmål, som Kommissionen har rejst. Og i de resterende spørgsmål tilkendegiver premierminister Orbán, at man fuldt ud deler de grundlæggende principper, særligt om uafhængigheden af domstolene, centralbanken og databeskyttelsesmyndigheden, og at han er indstillet på at finde løsninger, som tager hensyn til disse principper.

Kommissionsformand Barroso og premierminister Orbán mødes allerede i næste uge i Bruxelles for at drøfte sagen yderligere. Orbán har givet udtryk for, at han håber, at de allerede på det møde vil kunne gøre gode fremskridt i sagen.

Det siger sig selv, at det nu er op til Ungarn at levere i forhold til de tilkendegivelser, man er kommet med. Bolden er på den ungarske banehalvdel. Vi støtter Kommissionen i at sørge for, at Ungarn naturligvis lever op til EU's regler.

Sagen vil komme op på det kommende rådsmøde for almindelige anliggender, der finder sted næste fredag. Her vil Kommissionen kunne redegøre for dens bekymringer, medlemslandene vil kunne stille spørgsmål, og Ungarn vil kunne redegøre for den ungarske regerings syn på sagen. Sagen vil således også blive behandlet i rådsregi.

Hvis jeg kort afslutningsvis skal opsummere, så har Kommissionen gennemført en grundig analyse af den ungarske lovgivning, og Kommissionen har på den baggrund taget første skridt til at indlede tre traktatkrænkelssager. Fra dansk side tager vi sagen meget alvorligt. Vi har aktivt over for den ungarske regering givet til kende, at den skal leve op til EU's fælles regler. Vi støtter Kommissionen i at sikre, at den ungarske lovgivning er i overensstemmelse med EU-retten, og vi vil behandle sagen på et rådsmøde i næste uge. Der er dermed sat en proces i gang, som tager grundigt fat om problemet, hvilket jeg håber vil føre med sig, at den ungarske lovgivning hurtigst muligt vil leve op til EU-retten.

Eva Kjer Hansen takkede for besvarelsen. Hun syntes, det var positivt, at regeringen klart bakker op om de initiativer, der nu er sat i værk fra Kommissionens side og fra Europarådets side. Hun spurgte, hvilke synspunkter den danske regering ville tilkendegive på rådsmødet den 27. januar. Hun ville gerne have regeringens bekymringer over det, der sker i Ungarn, uddybet, idet hun henviste til, at europaministerens selv nævnte, at man også ville kigge på det bredere spørgsmål om retsstatsprincipper som sådan i Ungarn. I den forbindelse nævnte hun, at europaministeren ikke havde nævnt ytringsfriheden med et ord.

Eva Kjer Hansen ville gerne høre europaministerens synspunkter på at tage artikel 7 i anvendelse, således som det diskuteres i Europa-Parlamentet.

Endelig ville hun gerne høre lidt mere om Københavnerkriterierne, idet hun henviste til, at udenrigsministeren havde sagt til medierne, at Københavnerkriterierne bør gælde både før, under og efter optagelsen. Hun spurgte, om europaministeren mente, det var tilfældet i denne sag.

Europaministeren sagde, at han som formand på det kommende rådsmøde, når sagen kommer op, ville gøre det klart, at det er formandskabets holdning, at Ungarn skal efterleve de traktater, som Ungarn har skrevet under på som EU-medlemskabsland. Han ville samtidig gøre det klart, at det danske formandskab bakker fuldt og helt op om Kommissionens tiltag, og at vi også følger Venedig-Kommissionens arbejde i denne sammenhæng.

Den danske regerings holdning er fuldstændig klar, og den havde han tilkendegivet ved flere lejligheder. Vi har fulgt spillereglerne fuldt og helt. Sagen er kørt efter bogen. Sådan må det være, når det drejer sig om en alvorlig sag. Det er også den linje, regeringen vil anlægge i forbindelse med det kommende rådsmøde. Europaministeren mente, at ingen, der havde overværet debatten i Europa-Parlamentet, kunne være i tvivl om det danske formandskabs synspunkter på sagen.

For så vidt angår artikel 7 er der tale om en procedure, som kan tages i anvendelse, hvis der er fare for, at et medlemsland groft overtræder EU's værdier. Europaministeren ville ikke på forhånd udelukke at tage denne procedure i anvendelse, men pegede på, at Kommissionen ikke havde konstateret, at Ungarn havde handlet i strid med EU's værdier, men Kommissionen er som nævnt ikke færdig med sit arbejde. Nu er der igangsat en dialog mellem Ungarn og Kommissionen, og den ungarske statsminister har tilkendegivet, at man er indstillet på at finde løsninger på de bekymringer, der er rejst. I den forbindelse nævnte europaministeren, at der i forbindelse med den kritik, der var rejst vedrørende den ungarske medielov, var fundet løsninger, der resulterede i, at Ungarn rettede lovgivningen til. Europaministeren mente, det var mest fornuftigt, at man nu afventer udfaldet af den dialog, der er i gang mellem Ungarn og Kommissionen, inden man begyndte at diskutere yderligere skridt. Det håbede han også var holdningen hos Folketingets partier.

Europaministeren pointerede, at selv om man i Europa-Parlamentet diskuterer anvendelsen af artikel 7, har man ikke truffet nogen beslutning herom. Han tilføjede, at der heller ikke fra de medlemslande, som har rettet henvendelse om sa-

gen til formandskabet, er fremsat ønske om, at formandskabet skal iværksætte proceduren efter artikel 7.

For så vidt angår Københavnerkriterierne har regeringen den grundlæggende holdning, at vi synes, det er vigtigt, at alle lande – uanset om det er ansøgerlande eller medlemslande – skal leve op til de demokratiske spilleregler, der gælder for EU. Det er også baggrunden for, at regeringen ser alvorligt på sagen, og at vi fuldt ud støtter op om Kommissionen. Det er også baggrunden for, at den danske statsministeren over for den ungarske statsminister har tilkendegivet det danske formandskabs holdning, og at han selv over for den ungarske europaminister havde gjort de samme synspunkter gældende.

Lykke Friis var enig i, at der er tale om en alvorlig sag, for hvis et medlemsland ikke overholder de demokratiske spilleregler, sætter det gang i diskussionen om, hvad meningen egentlig er med EU, og rejser spørgsmålet, hvad EU kan gøre over for naboer som Ukraine. Netop fordi det er en alvorlig sag, skal den behandles på den rigtige måde.

I relation til artikel 7 ville Lykke Friis gerne høre lidt mere om Europa-Parlamentets behandling af det spørgsmål. Hun spurgte, om det var europaministerens vurdering, at der kunne samles flertal i Europa-Parlamentet for at anvende proceduren i artikel 7.

Desuden spurgte hun, om europaministeren mente, man kunne følge to parallelle spor, altså både afvente resultatet af den igangsatte dialog og påbegynde proceduren i relation til artikel 7, eller mener europaministeren, at man først skal kende resultatet af dialogen, før man går i gang med artikel 7?

Eva Kjer Hansen håbede ikke, europaministerens kommentar om, at enhver, der havde fulgt debatten i Europa-Parlamentet, var klar over den danske regerings holdning, indebar, at medlemmerne af Europaudvalget skulle følge debatterne i Europa-Parlamentet for at få informationer om den danske regerings holdning.

Hun gentog sit spørgsmål vedrørende ytringsfriheden, som europaministeren slet ikke nævnte i sin besvarelse.

Hun mente ikke, europaministeren havde svaret på, om regeringen mener, at Ungarn i den konkrete sag overholder Københavnerkriterierne.

Europaministeren mente ikke, Europa-Parlamentet havde taget endelig stilling til anvendelsen af proceduren i relation til artikel 7, men det var hans indtryk, at de to største grupper ikke mente, det var den vej, man skulle gå på nuværende tidspunkt, mens den liberale gruppe og den grønne gruppe godt kunne tænke sig det. Regeringen vil løbende holde kontakt til medlemmer af Europa-Parlamentet.

For så vidt angår Københavnerkriterierne, herunder ytringsfriheden, har der i relation til de ungarske medier været rejst bekymringer angående den gældende medielov, og også Venedig-Kommissionen beskæftiger sig med mediernes mulighed for at arbejde frit. Fra dansk side har vi været klare i vores melding om, at de demokratiske spilleregler skal følges også i Ungarn. Vi baserer vores arbejde på, hvad vi får af meldinger, dels fra Kommissionen, dels fra Venedig-Kommissionen. Den danske regering vil følge sagen tæt. Kommer der oplysninger frem, som gi-

ver anledning til yderligere tiltag, eller som rejser nye bekymringer, er det selvfølgelig noget, vi skal tage dybt alvorligt fra dansk side og fra formandskabets side.

Europaministeren håbede, at de møder, der nu kommer mellem Kommissionen og den ungarske regering, ville betyde, at Ungarn får bragt tingene i orden, og at der ikke opstår nye problemer. Han mente, der var kommet et meget klart signal også fra Europa-Parlamentet om, at medielovgivningen må bringes på plads, og at Københavnerkriterierne må overholdes, samt at der ikke må opstå lignende problemer i fremtiden. Den danske regering har den samme holdning.

Mødet slut kl. 14.45.

Ref: BE/sra